

KUUROJEN LEHTI

N:o 3

1976

Tidskrift för döva

Liiton uutisia

Liiton työvaliokunnan kokouksessa liiton toimistossa 9.1.76 käsiteltiin mm. seuraavat asiat:

Päätettiin maksaa piirien koulutustilaisuuksien kouluttajille matkakulut, päiväraha sekä koulutus-palkkio.

Päätettiin järjestää kaksipäiväiset piiritason neuvottelupäivät Malminharjulla maaliskuuhuhtikuussa. Liitto maksaa kunkin piirin puheenjohtajan, sihteerin ja liiton edustajan matkakulut linja-autolipun hinnan mukaan sekä oleskelun Malminharjulla.

Liiton toimintamuistio päätettiin monistaa. Erikseen muistiosta julkaistaan aikajaksoja Kuurojen Lehdessä.

Päätettiin painattaa osoitekalenteri, johon tulee jäsenyhdistysten toimihenkilöiden, liiton hallituksen ja toimikuntien jäsenten, kuurojen työntekijöiden, kuurojen koulujen, kuulovammaisten järjestöjen ym. osoitteet.

Päätettiin lähettää kaksi edustajaa Tallinaan 14–16.5. seuraamaan Eesti–Suomi kuurojenkoululaisten maaottelua ja samalla neuvottelemaan maiden välisestä kulttuuri-vaihdosta.

Päätettiin lähettää lähetystö TV:n ohjelmajohtajan Silvolan luo esittämään, että kulttuuri-, tiedotus- ja tieto-ohjelmien suunnittelemiseksi ja tuottamiseksi kuuroille asetettaisiin erityinen toimittaja ja TV:ssä olisi kaksi kertaa kuukaudessa 10 min. kuuroille tarkoitettua ohjelmaa ajankohtaisista asioista ja kuurojen omista uutisista.

Pohjoismaista eläkeläisleiriä valmistelevan toimikunnan esityksestä päätettiin leiri pitää Itä-Hämeen Kansanopistossa Hartolassa.

Päätettiin yhdessä Kuurojen Huoltokotisäätiön kanssa asettaa museotoimikunta huolehtimaan ja kehittämään Kuurojenkoti Avikissa olevaa kuurojen museota. Liiton edustajiksi toimikuntaan nimettiin Runo Savisaari, Liisa Kauppinen ja Jarmo Narmala.

Kansikuva: Liiton edustajakokous pidetään 20.–21.3. Raumalla. Lauantaina 20.3. kokousvieraat voivat viettää yhteistä iltaa vesitornin ravintolassa.

PIIRITASON UUTISIA

LIITON EDUSTAJIEN VAIHTO

Liiton edustajaksi Itä-Suomen piiriin nimetty Nikolai Stefanov on siirretty Kaakkois-Suomen piiriin ja vastaavasti Esko Sänkiniemi Kaakkois-Suomesta Itä-Suomen piiriin.

PIIRITASON NEUVOTTELUPÄIVÄT

Liitto järjestää Malminharjulla huhtikuun 10–11 päivinä piiritason neuvottelupäivät piirien puheenjohtajille, sihtereille ja liiton edustajille. Päivien ohjelmasta ja muista yksityiskohdista ilmoitetaan asianomaisille kirjeitse.

HUOMIO

Kaikki liitolle tarkoitetut rahalahetykset on osoitettava postisiirtotilille n:o

6 8 2 5 - 9

Postisiirtotilien luettelossa on kaksi muutakin liiton postisiirtotiliä, numerot 68661-5 ja 147505-8, mutta nämä tilit on tarkoitettu pelkästään keräystarkoitukseen. Kaikki maksut, lehtitilaukset, jäsenmaksut, suoritukset laskuista, kurssi- ja osanottomaksut siis tilille 6825-9. Tärkeätä on myös mainita mitä maksu koskee.

Työvaliokunnan kokouksessa 27.1.1976 liiton toimistossa käsiteltiin mm. seuraavat asiat:

Uuden toimistohuoneiston hankintaa päätettiin tehostaa ja pyrkiä ratkaisuun ensi tilassa.

Päätettiin tilata Valtion Hankintakeskuksen kautta suljettu TV-piirin järjestelmä, johon kuuluu TV-kamera jalustoineen + vaunu, kuvanauhuri ja 24" mv=televisio.

Liiton maksamat eläkkeet tarkistettiin palkkaindeksin nousun mukaisesti.

Merkittiin Kuurojen Joulun myyntikilpailun parhaat (asianomaiset eivät halua nimeään julkaistavan): 1) 4.450 kpl, 2) 4.350 kpl, 3) 2.000 kpl. Viittomakielen Kuvasanakirjan toisesta painoksesta päätettiin pyytää painatustarjouksia.

Sosiaaliohjaaja Päivi Pietilä nimettiin 1.2.76 alkaen johtavaksi sosiaaliohjaajaksi, toimipaikkana toiseksi Kuopio.

KURSSIKALENTERI

Maaliskuu

13–14 Tanhukurssi, Malminharju

20–21 Liiton edustajakokous, Rauma

26–28 Pohjoismaiset pilkkikilpailut, Malminharju

30–31 Sopeutumisvalmennuskurssi erityistä kuntoutusta tarvitseville, Malminharju

KIRJOITTAJASEMINAARI

järjestetään taas huhtikuun 24.–25. päivinä Malminharjulla. Seminaarin tarkoituksena on antaa kirjoittamisesta kiinnostuneille ohjeita ja vihjeitä sekä osoittaa, että kirjoittamistakin voi opiskella. Osanottomaksu mk 60,— sis. täysihoidon ja kurssimateriaalin. Ilm. liiton toimistoon 20.4. mennessä.

Kuurojen Liiton sosiaaliohjaajat

Etelä-Suomi

Aira-Liisa Roiha, Liisankatu 27 E 10, 00170 Helsinki 17, puh. 90-638 651.

Kymen lääni

Raija Tolvanen, Mäenpääntie 22, 45700 Kuusankoski, puh. 951-43 397.

Lapin lääni

Marketta Silvola, Korkalonkatu 13, 96100 Rovaniemi 10, puh. 991-12 134.

Itä-Suomi

Päivi Pietilä, Lönnrotinkatu 5 as. 19, 70500 Kuopio 50, puh. 971-13 881.

Vaasan lääni

Marjatta Jaakkola, Käsityöläiskatu 6, 65200 Vaasa 20, puh. 961-15 821.

Förbundets årsmöte hålls 20–21.3. i Raumo. På lördagen den 20.3. kan gästerna fira en gemensam kväll i vattentornets restaurang.

81 vuosikerta 1976

N:o 3

Toimitus Expedition

Lokero 62
13101 Hämeenlinna 10
Puh. 24 289.

Julkaisija Utgivare

Kuurojen Liitto r.y. —
Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja Huvudredaktör

Runo Savisaari, Riistapolku 1,
C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri Red.sekr.

Jarmo Narmala, Lokero 62
Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja Svenskspr. red.

Rea Stadius
Kauppalaantie 9, Helsinki 32

Toimituskunta Redaktionskommitté

Aura Ahlbäck, Liisa Kauppinen
ja Kaisu Korhonen.

Tilaushinta

1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 35,—, ulkomaille 40,—.
Tilattavissa postitoimistoista.

Ilmoitushinnat:

1/1 siv. 500,—; 1/2 siv. 300,—;
1/4 siv. 175,—; 1/8 siv. 100,—.
Kuolinilmoitukset ja järestöilmoitukset muualla kuin järjestöpalstalla 20 penniä pmm.
Kaikki maksut postisiirtotilille 6825-9.

Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10,
00170 Helsinki 17.

Puh. 638 154.

Puheenjohtaja

Vesihallintoneuvos Runo Savisaari, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja

Liisa Kauppinen
puh. 638 154.

Yleissihteeri

Jarmo Narmala
puh. 917-24 289

Järjestösihteeri

Esko Sänkiniemi
puh. 921-383 552.

Rahastonhoitaja

Ekonomi Eero Laamanen,
puh. 882 163.

Kurssikeskus Malminharju

19240 Koskenmylly,
puh. 910/845 196.

Edustajakokous

pidetään liiton sääntöjen mukaan kerran vuodessa, tänä vuonna maaliskuun 20–21 päivinä Raumalla. Kokous on eräänlainen katselmustilaisuus, jossa käydään läpi edellisen vuoden tapahtumat ja jossa toisaalta luodaan linjoja tulevan vuoden toiminnalle. Joidenkin mielestä kokous on ehkä enemmän rutiinia, tavanomaisia toistuvia asioita, eikä mitään uutta luovaa. Näin ei saisi olla. On varmasti paikallaan, että jäsenyhdistysten edustajat voivat kerran vuodessa kokoontua yhdessä pohtimaan tapahtunutta, tarvittaessa arvostelemaan hallituksen toimia tai toimettomuutta ja, mikä vielä tärkeämpää, keskustelemaan ajankohtaisista asioista ja täten antamaan eväitä jatkotoiminnalle. Usein ajatellaan, että kyllä liiton hallitus, työvaliokunta, toimikunnat ja toimistot osaavat asiat hoitaa. Toivottavasti näin onkin, mutta toisaalta, kuurojen asiat ovat kaikkien kuurojen yhteisiä, ongelmat ovat ehkä eri puolilla maata erilaisia, asioita jatkuvasti pyörittävät henkilöt saattavat menettää aloitekykynsä ja ehkä intonsakin. Kaikesta tästä ja myös demokratian yleisistä lähtökohdista katsoen on varsin perusteltua kerran vuodessa kuulla virallisesti kentän ääntä, takametsien miesten ja naisten mielipiteitä. Edellä mainitun lisäksi kokouksella on varsin merkittävä yhteyttä luova luonne, mikä erityisesti kuurojen kohdalla on tärkeä.

Yhdistysten edustajat ja myös kaikki muut Raumalle tulijat, tuokaa mukanaan uusia ajatuksia ja rakentavaa arvostelua. Aktiivisella toiminnalla voimme parhaiten hoitaa kuurojen asioita monimuotoisessa yhteiskunnassa. Vain näin voimme saada äänemme riittävästi kuulumaan. Kuuroilla on omat erityistarpeet, joita muut eivät tunne. Meidän asiamme on tuoda ne selvästi ja riittäväällä äänenpainolla esille.

Tervetuloa Raumalle.

R. Savisaari

Nobel-palkinto englantilaiselle kuuroille professorille

Nuoruusvuosistaan saakka kokonaan kuuro professori John Cornforth jakoi viime vuoden kemian Nobel-palkinnon yhdessä jugoslaviaalaissyntyisen, nykyisin Sveitsissä asuvan professori Vladimir Prelogin kanssa.

Sekä professori että rouva Cornforth ovat syntyneet ja kasvaneet Sydneyssä Australiassa sekä opiskelleet Sydneyn yliopistossa. Rita Cornforth oli opinnoissaan vuoden edellä nykyistä aviomiestään, ja muistelee nyt hymyillen saavutaneensa ensimmäiseksi akateemisen oppiarvon.

Kummatkin saivat opiskeluaikanaan matka-apurahan ja matkustivat molemmat Oxfordin yliopistoon Englantiin jatkamaan opintojaan. Perheen kesken on laskettu leikkiä siitä, että professori Cornforthilla on kolme loppututkintoa ja hänen vaimollaan neljä. Nyt on perheessä päästy yhteisymmärrykseen siitä, että professori Cornforth on »siirtynyt johtoon» Nobelin palkinnon ansiosta.

He olivat juuri muuttaneet Englantiin, kun John Cornforthin todettiin olevan tulossa kuuroksi. Kysymyksessä on perinnöllinen sairaus, joka on koetellut monia hänen sukulaisiaan. Kuurous on luutuman aiheuttama, eivätkä lääkärit pysty tekemään mitään kuulon palauttamiseksi. John Cornforth opetti huulilta lukemisen taidon, ja hänen vaimonsa on alun alkaen auttanut häntä kommunikaatiovaikeuksissa.

Professori Cornforthin luentoja kuuntelevat saattavat todeta jotakin hänen äänensä yksitoikkoisessa sävyssä, mutta elleivät he tiedä hänen olevan kuuro, he tuskin sitä huomaavat.

Rita Cornforth istuu tavallisesti luentosalin eturivissä antaen käsillään huomaamattomia merkkejä, mikäli hänen miehensä ääni luennon aikana muuttuu liian korkeaksi tai matalaksi. Samoin hän toistaa huulillaan luentosalin perältä esitetyt kysymykset, joita hänen miehensä ei pysty lukemaan kysyjän huulilta. Suurimman osan luennoistaan professori Cornforth selvittää kuitenkin ilman tätäkin apua.

Puhdasta tutkimustyötä

Toukokuuhun 1975 asti professori Cornforth toimi Shell-yhtymän tutkimusjohtajana Milsteadin laboratorioissa, Sittingbournessa, Kentin kreivikunnassa, Kaakkois-Englannissa. Täällä hän myös teki tutkimustyön, joka toi hänelle Nobelin palkinnon.

Professori Cornforth käytti isotooppeja ilmaisimena tutkiessaan kuinka entsyymit, ruumiin luonnolliset, kemialliset »viestinviejät», edistävät toistensa peilikuviksi kasvavien molekyylien muodostumista.

Luonto pystyy muodostamaan määrätyn tyyppisiä molekyylien peilikuvia, mutta yritykset tuottaa näitä laboratorioissa päättyivät tavallisesti tulokseen, joka on sekoitus kahdenlaisia molekyylien peilikuvia — kemiallisia aineita, jotka ovat hyvin samankaltaisia, mutta kuitenkin erilaisia.

Kysymys on ollut puhtaasti tutkimustyöstä, jolla saattaa olla käyttöä sekä lääketieteen että maanviljelyksen piirissä.

Kuurous myös etu

Shellin laboratorion yksi seinä oli rakennettu erityisesti seinätauluksi, jolle tutkijat saattoivat kirjoittaa viestejään sekä käydä keskusteluja liidun avulla professori Cornforthin kanssa, joka aina turvautui kirjoittamiseen huomattavasti vähemmän käyvän vaikeaksi.

Professori Cornforth sanoo kuurouden olevan loistavan edun keskittymisen kannalta.

Erikoistuneita puheterapeutteja kuulovammaisille

Maan ensimmäiset erikoispuheterapeutit ovat valmistuneet keskussairaaloiden, kuulokeskusten ja muiden kuulovammaisten kuntoutuslaitosten tarpeisiin. Terapeuttien työkenttään kuuluvat kaiken ikäiset kuulovammaiset.

Kuulovammaisten lääkinnöllinen kuntoutus edellyttää lääkintöhallituksen keskussairaaloille antaman velvoitteen mukaan myös kuulo- ja kommunikaatioterapiaa.

John Cornforth

Toinenkin palkinto

Shellin tutkimusryhmä Sittingbournessa elättelee salaisia toiveita siitä, että professori Cornforthille myönnettäisiin vielä toinenkin Nobelin palkinto — tällä kertaa lääketieteen alalta ja yhdessä tohtori Popjakin kanssa.

Nämä kaksi tiedemiestä pystyivät määrittämään tarkoin kolesterolin, ruumiin kehittämän aineen, joka aiheuttaa korkeata verenpainetta sekä valtimosuonien tukkeutumista ja on sydänkohtausten pääaiheuttaja.

Professori Cornforth ja tohtori Popjak selvittivät tutkimuksissaan askel askeleelta kuinka tämä monimutkainen kemiallinen aine on rakentunut.

Tämä tutkimus on jo tuonut Cornforthille ja Popjakille lääketieteen tutkijan tavoitteleman Stoufferin palkinnon.

Koska kuulovamma haittaa puheen oppimista, kuntouttajan koulutus pohjaksi on valittu yliopistollisen puheterapeuttikoulutus.

Erikoispuheterapeuttikurssilta ovat valmistuneet: Marja Asikainen, Ritva Heino, Niilo Heinonen, Ulla Holm, Leena Iitiä, Helena Linkola, Hannele Louekari, Birgitta Lönnqvist, Tuula Pulli, Tytti Räikkönen, Irja Toivanen ja Annikki Tuominen.

Tri E. D. Mindel:

Kuuron lapsen kasvattamisesta

Seuraava artikkeli perustuu puheeseen, jonka tri E. D. Mindel piti kuurojen lasten vanhemmille 20.4. 1972. Tri Mindel on lasten psykiatrisen osaston johtava lääkäri Michael Reese'n sairaalassa Chicagossa, USA:ssa.

Kun lapsen kuurous on todettu, joutuu perhe tekemään tietoisesti useita päätöksiä siitä, miten lasta tulisi kasvattaa. Tärkeä sana edellisessä lauseessa on »tietoisesti». Tällaiselle perheelle eivät ratkaisut avaudu yhtä itsestään ja luonnollisesti kuin perheessä, jossa lapsen fyysinen ja emotionaalinen kehitys tapahtuu normaaleissa puitteissa. Tavallisesti vanhemmat omaksuvat kasvatusmenetelmänsä omien lapsuuskokemustensa perusteella, vaikka he eivät useinkaan miellä tätä, koska heidän lapsuudenkokemuksensa ovat unohduksissa sekä teini- iän, nuoruus- ja aikuisvuosien aikana.

Kuuron lapsen kasvatusta ei kuitenkaan ilman muuta voida perustaa menetelmiin, jotka vanhemmat ovat perineet omasta menneisyydestään. Senvuoksi syntyykin helposti tilanteita, joissa vanhempien odotukset kasvatustyöstään ovat ristiriidassa kuuron lapsen poikkeavan käyttäytymisen kanssa.

Usein kuulee kuurojen lasten kuntouttamisen piirissä työskentelevien ammattiryhmien keskuudessa toistettavan sanontaa, että »perheen on opittava hyväksymään lapsen kuurous. Tätä kehoitusta käytetään eri merkityksessä. Joskus näyttää puhuja yksinkertaisesti antavan vanhemmille suoranaisen määräyksen: »Olkoonpa asia teille mieluinen tai ei, teillä on kuuro lapsi, joten hyväksykää vaikeutenne».

Tällainen asenne osoittaa karkeata suhtautumista lapsen vanhempien tunteita kohtaan. Toiset esittävät vaatimuksen vammaisen lapsen hyväksymisestä kuin ohjeeksi itselleen ja niille koulu- ja lääkintäviranomaisille, jotka yrittävät luoda mielekkäitä kuntoutusohjelmia kuuro- ja lapsia ja heidän vanhempiaan varten. Näin he pyrkivät luomaan pohjaa tulokselliselle kasvatukselliselle ja terapeuttiselle toiminnalle,

jossa otetaan riittävästi huomioon vammaisten lasten erityistarpeet.

Kun puhutaan vammaisista lapsista, on usein havaittavissa taipumus käyttää kieltä ja käsitteitä, jotka lieventävät lapsen fyysisten ja emotionaalisten vaikeuksien synnyttämää vaikutusta lapsen vanhempiin ja muihin aikuisiin. Niinpä puhutaan »erityisistä» ja »poikkeavista» ominaisuuksista, jotta vältettäisiin leimaamasta lasta ja sanomasta suoraan, ettei lapsi kuulu keskimääräisesti normaaleihin. Oman ammattikokemukseni perusteella voin todeta, etten ole koskaan nähnyt kenenkään tulevan autetuksi sillä, että jostakin vaikeudesta käytetään »miedompaa» ilmaisua. Itse asiassa tällaiset epämääräisyydet saattavat olla vahingollisia, koska ne voivat synnyttää perustetonta levollisuutta vanhemmissa. Ne ovat omiaan hämärtämään tosiasiallisia vaikeuksia, joihin olisi heti käytävä käsiksi, koska niitä ei ehkä voida myöhemmin korjata. Jos esim. lapsen sanotaan olevan »huonokuuloisen», vaikka hän on kuuro, ja tällä synnytetään käsitys, että lapsi voi käyttää kuulonjäänteitään puhumisen oppimiseen, kun tämä tosiasiallisesti on mahdotonta, niin menetetään paljon arvokasta aikaa ja lapsen vammaisuus pahenee.

Olen sitä mieltä, että lapsen kannalta on paras puhua suoraan ja rehellisesti hänen vammastaan. Kaikessa tulisi vallita avoimuus ja rehellisyys, kun puhutaan lapsen kyvyistä tai hänen vaikeuksistaan.

Tarkoitukseni on käsitellä useita eri asioita, joilla mielestäni on merkitystä, jotta voisimme ymmärtää kuuron lapsen kasvatuksen oleellisia puolia. Ensiksikin on hyvin tärkeää, joskaan ei helppoa saada syntymään läheinen ja hedelmällinen suhde kuuroon lapseen. Toiseksi on kehitettävä lapsen omia kykyjä sopeutua ja tulla toimeen ympäristönsä kanssa. En aio myöskään väistää keskustelua kommunikoinnin menetelmistä. Kaikki nämä kysymykset ovat keskinäisessä riippuvaisuussuhteessa ja yhteydessä kommunikointikykyyn. Tämän vuoksi ei keskustelu, joka koskee

kuuroa lasta, voi siirtää kommunikointiprobleemia toissijaiseksi kysymykseksi. Kuurouteen liittyvät keskinäiset riippuvaisuussuhteet ovat monimutkaisia ja tarjoavat usein melkein ratkaisemattomia tehtäviä. Tästä syystä ihmiset usein päätyvät etsimään yksiselitteisiä ratkaisuja, kun he koettavat löytää keinoja auttaa kuuroa lasta elämään kuulevien maailmassa.

Missä määrin kuuroa lasta voi kasvattaa kuten tavallista lasta on kysymys, johon ei tänään vielä ole olemassa täsmällistä vastausta. Aikuisiksi kasvaneiden kuurojen lasten vanhemmat — todelliset asian tuntijat — voivat kokemuksistaan kertoa, milloin normaali menettelyt olivat mahdollisia ja milloin eivät. Pienten kuurojen lasten vanhemmille kasvatusprosessi on jatkuvan kokemuksen ja löytämisen aikaa. Tämä pätee tietysti myös kuulevien lasten vanhempiin, mutta heidän kokemuksensa ja oppimisen ei liity kuuloon, vaan lapsen fyysiseen kasvamiseen, tunne-elämän kehittymiseen, oppimiskykyyn, fyysisiin sairauksiin ym. Kuulevan lapsen vanhemmat eivät päivittäin joudu tekemisiin vammaisuudesta aiheutuvien seurausten kanssa, ja niinpä heillä on tilaisuus useammin kuin vammaisen lapsen perheessä rentoutua lapsensa kanssa ja kokea sitä mielihyvää, jota lapsi tuo tullessaan. Myös kuuron lapsen vanhemmille se on mahdollista, mutta siihen liittyy paljon työtä ja vaivaa. Vasta kun tällainen välitön suhde on saatu syntymään, vanhemmat voivat tuntea olevansa »oikeita» vanhempia ja lapset »oikeita» lapsia.

Jotta tähän päästäisiin on välttämätöntä, että täsmällisesti määritetään lapsen kuulon ja muidenkin aistien rajoitukset. Ennen kuin isä esim. voi huoletta pelata palloa, juosta, telmiä ja pyöriä lapsensa kanssa, hänen on oltava selvillä siitä, onko vihurirokko vaikuttanut lapsen sydämentoimintaan siten, että lapsi hengästyy helposti tai onko lihaksien ja hermojen koordinaatio vaikeutunut, jolloin pallon käsittely ei ole yhtä vaivatonta kuin täysin terveellä lapsella.

Kuuron lapsen fyysisen kunnan selvittäminen tapahtuu lääkärin taitojen ja vanhempien jatkuvien havaintojen pohjalta. Valitettavasti suurimmalla osalla lääkäreistä ei

ole riittävästi tietoja kuurouden seurauksena mahdollisesti ilmenevistä poikkeavaisuuksista lapsen käyttäytymisessä ja sen vuoksi he saattavat perusteettomasti vakuuttaa vanhemmille, että kaikki on kunnossa ja siten voivat aiheuttaa arvokkaan ajan menetystä. Kun opiskelin lääketiedettä, en saanut juuri minkäänlaista opetusta kuurouden vaikutuksista, puhumattaakaan siitä, että meille olisi kerrottu, mitä sosiologisia seuraamuksia siitä saattaa olla. Tämä lääkärin laajalle levinnyt tietämättömyys on esteenä sellaisen lääketieteellisen ammattikunnan ja vammaisen lapsen perheiden hedelmällisen yhteistoinnin kehittymiselle, joka voisi luoda edellytykset tehokkaan kommunikointikyvyn aikaansaamiselle kuurolle lapselle. Onneksi yhä useammat vanhemmat osaavat kääntyä niiden kuulokeskusten puoleen apua saadakseen, joissa on mahdollista suorittaa täydellinen kuulon testaaminen ja joissa hedelmällinen yhteistyö voidaan saada aikaan.

Vaikka mieluummin toivoisin voini välttää »kommunikointiriidan» selvittelyä ja todeta, että opetusmetodikysymys on jo sivuutettu riidan aiheena, minun on kuitenkin myönnettävä, että kysymys on edelleenkin kovin ajankohtainen. Lainaan seuraavassa melko pitkälti erästä kirjettä, jonka on kirjoittanut kuuron pikkupojan äiti vastauksena kuurolle naishenkilölle, kun tämä on puhunut viittomien hyödyllisyydestä. Äiti kirjoittaa:

»Huomaan, että Teillä on selvät käsitykset kuurona olemisesta ja siitä, mitä minun pitäisi tehdä kuurolle pojalleni. Saimme kirjeenne kuitenkin tasan vuoden sen jälkeen, kun meille selvisi hänen kuuroutensa. Antamanne neuvot näyttävät nyt raunioittavan kaiken sen, mitä olemme tämän vuoden aikana tehneet.

Tiedän, että me puhumme erilaisista lähtökohdista. Te olette kuuroutunut aikuinen, kun taas meidän poikamme on syntymästään saakka kuuro. Kuulon menettäminen puheen oppimisen jälkeen on täytynyt olla Teille kova isku, kun taas poikamme ei ole koskaan tuntenutkaan muuta maailmaa kuin kuurojen maailman. Siksi hänen vaikeutensa oli sitäkin suurempi, sillä hän ei voinut ymmärtää huuliemme liik-

keitä eikä pystynyt välittämään omia tunteitaan meille.

Nyt poikamme on kuitenkin kuin toinen lapsi. Teidän nuoruudessaanne kuulokojeet olivat suuria, raskaita ja kömpelöitä. Mutta kehitys on mennyt kovasti eteenpäin niistä ajoista. Pojallamme on kaksi parhainta saatavilla olevaa kuulokojetta ja niiden avulla hän kuulee ja erottaa ääniä puhetaajuuden alueella. Jospa olisitte nähneet hänen hämmästyksensä ja välittömän ilonsa kasvoillaan, kun kojeet pantiin korville, niin Teillä ei varmaankaan olisi epäilystä siitä, että meidän tulee sallia hänelle mahdollisuus käyttää hyväkseen niitä kuulojäänteitä, mitä hänellä on. Olen täysin vakuuttunut siitä, että nykyään emme enää tarvitse sellaista käsitettä kuin »kuuromykkä», kun on olemassa niin erinomaisia kuntoutuskeinoja, joista mm. poikamme on päässyt osalliseksi; niiden avulla hän oppii lukemaan huulilta sekä puhumaan. Tietystikään en tarkoita, että hänen puheensa tulisi täydelliseksi, koska hänen kuulonvajakuksensa on niin suuri, mutta uskon, että jonain päivänä hän oppii kommunikoidaan menestyksellä kuulevien maailmassa. Tämähän on kuulevien maailma, jossa eläminen viittomien varassa ei riitä eikä se ole moraalisestikaan kannustavaa. Itse asiassa se on monelle hämmäntävää ja alentavaa sekä sitäpaitsi hyvin rajoittavaa.

Poikamme on erittäin lahjakas lapsi ja vaikka hän tulee aina olemaan kuuro, tarkoitukseni on auttaa häntä elämään niin normaalia elämää kuin mahdollista, niin että kuulon puute muodostuu toissijaiseksi. Jos ja kun havaitsen hänen tarvitsevan viittomia, huolehdin siitä, että niitä hänelle opetetaan, mutta tällä hetkellä olen sitä mieltä, että ne rajoittaisivat hänen puhumaan oppimistaan. Viittomien käyttö on liian helppoa, miksi puhua?

Ehkäpä ette ole koskaan tavanneet todella menestyksellistä oraalista opetusta saanutta kuuroa lasta tai aikuista. Tosin on myönnettävä, että meillä Yhdysvalloissa on vain muutamia tosi hyviä opetusohjelmia, mutta oma poikamme on mukana yhdessä niistä. Toivottavasti voitte jonain päivänä tulla tutustumaan kouluunne — uskon, että käyntinne muuttaisi käsityk-

siänne. En tietystikään tarkoita, että jokainen lapsi voi menestyä puheopetuksessa, enkä edes tiedä, kuinka hyvin poikamme tulee menestymään; siitä tiedämme enemmän, kun hän on 5—6 vuotias. Mutta minusta olisi ollut epäoikeudenmukaista rajoittaa hänen mahdollisuuksiaan kuurojen maailmaan, kun hän on niin lahjakas...».

Kun luin tämän kirjeen en voinut olla tuntematta suurta pettymystä tai oikeammin toivottomuutta. Koe-tin lohduttautua sillä tosiasialla, että onhan meillä sentään menty kovasti eteenpäin ja laajennettu kuurojen lasten koulutusmahdollisuuksia ja että erilaisia menetelmiä sovelletaan useissa kouluissa. Mutta kuitenkin oli painostavana tietoisuus siitä, mitä t o d e l l a on tapahtunut suurimmalle osalle älykkäitä, lahjakkaita ja vireitä kuuroja lapsia, joilla olisi ollut niin suuret mahdollisuudet oppia ja kehittyä.

Edellä lainaamassani kirjeessä on monia kohtia, joista pitäisi keskustella. Siitä ilmenee mm. alitajuinen usko kuulokojeiden ja muiden välineiden ihmeitätekevään vaikutukseen, perinteinen sentimentaalinen näkemys äkkiä onnelliseksi tulleesta lapsesta, luulo, että totaalisen (yhdistetyn puhe- ja viittomamenetelmän) menetelmän kannattajat vastustaisivat kuulon jäänteiden hyväksikäyttöä ja ajatusta, että »kuuron lapsen pitää voida tulla toimeen kuulevien maailmassa», jne. Mutta haluan esityisesti ottaa esille erään kirjeestä ilmenevän tosiasian. Tarkoitan sitä riskiä, joka ollaan valmiita ottamaan lapsen tulevaisuuden ollessa kysymyksessä ja joka perustuu u s k o o n. Lainaan taas kirjettä: »Tietystikään en tarkoita, että hänen puheensa tulisi täydelliseksi, koska hänen kuulovajakuksensa on niin suuri, mutta uskon, että jonain päivänä hän oppii kommunikoidaan menestyksellä kuulevien maailmassa (ja minä Eugene David Mindal toivon hartaasti, että näin tapahtuu). Tämähän on kuulevien maailma, jossa eläminen viittomien varassa ei riitä eikä ole moraalisestikaan kannustavaa». Ja lopuksi mitä persoonallisin, yksityisin ja merkittävin mielipide, minä kukaan voi esittää: »Itse asiassa se on monelle hämmäntävää ja alentavaa sekä sitäpaitsi hyvin rajoittavaa». Tässä kohden huolestunut ja hyvää tarkoittava äiti ei enää pu-

hunut lapsensa, vaan itsensä puolesta.

Viittomakielihän on, itse asiassa, kuurojen oma äidinkieli. Se on paras kuurojen väline oppia suuressa määrin epäsympaattisen kuulevan maailman tapoja, tottumuksia ja hassutuksia. Kuurot eivät pidä sitä alentavana; heistä kielen oppiminen on moraalisesti kohottavaa.

On oikeastaan hämmästyttävää, että olen voinut olla jatkuvasti kiinnostunut opetusmenetelmiä koskevasta kiistasta. Ilmeisesti tämä johtuu kiistaan liittyvistä itsepäisen irrationaalisista (järjenvastaisista) piirteistä sekä siitä, että olen sen yhteydessä voinut oppia niin paljon inhimillisestä kommunikoinnista yleensä. Mutta ehkä ennen kaikkea halustani raivata esteitä kuurojen lasten ja heidän vanhempiensa välisen luonnollisen kanssakäymisen tieltä.

Ehkäpä kaikkien suurin este käsitellä kuuroa lasta kuten normaalia lasta on kuurojen välitön »lapsekkuus» t.s. heidän luonnollinen tunneilmaisunsa, heidän vilkkautensa, heidän viehättyneisyytensä kehonsa luonnollisia toimintoja kohtaan ja niitä kohtaan osoittamansa ajoittainen huolettomuutensa, heidän suorasukaisuutensa toisten ominaisuuksia ja puutteita kohtaan jne. Lapsesthan yleensä nauttivat luonnollisuudestaan, mutta he saavat usein maksaa siitä vanhempiensa ja muiden lasten oikeasevin reaktioin. Vanhempien ohjailu, torumiset ja rangaistukset sopeutuvat lapsen yhteisön elämään ja kuulevat lapset pystyvätkin ottamaan vastaan, kun syyt vanhemman menettelyyn samalla ilmaistaan. Mutta kuuro lapsi joutuu kommunikoinnin puuttuessa laukeamattomaan tilanteeseen, kun häntä oikaistaan, estetään tai rangaistaan. Hän saa osakseen saman kohtelun kuin kuulevat lapset, mutta hän ei pysty kuulemaan selityksiä ja kehoituksia eikä voi siten »päästä ulos» synyneestä tilanteesta luonnollisella tavalla.

Jotta kuuroon lapseen saisi syntymään luonnollisen ja vastaanottavaisen (emphatic) yhteyden, on päästävä tunkeutumaan tämän muiden lasten kanssa yhteisen »lapsekkuuden» taakse. Tämä johtaa meidät uudelleen kysymykseen kommunikaatiosta. Ei riitä, että lapsi näyttää tyytyväiseltä ja onnel-

liselta. On todella saatava selville, mitä kuuro lapsi tuntee ja ajattelee, jotta voisimme häntä auttaa ja opastaa. Tähän tarvitaan välttämättä riittävää kommunikointivälinettä. Lapsen, joka kymmenkuukautisena pystyy sanomaan »äiti», pitäisi viisivuotiaana voida yksilöidä sanomansa esim. »äiti, minun kylkeeni koskee». Luonnollinen ja vastaanottavainen yhteys lähimmäiseen tarkoittaa halua ja kykyä ottaa huomioon yksilölliset tunteet. Normaalin kielen, älyn ja tunteiden tasapainon vallitessakin se on usein vaikeata. Ilman riittävää kieltä ja kommunikointikykyä se on melkein pä mahdotonta.

Ellemme onnistu luomaan läheistä suhdetta ja riittävää kommunikointikosketusta kuuroon lapseen, tilanne synnyttää ennenpitkää lapsessa voimakkaan eristyneisyyden tunteen. Tämän voi havaita myös täyskasvuissa kuuroissa. Vaikkakin se voi johtua itse kuulovammasta, pääasiallisesti se kasvaa siitä kommunikoinnin puutteellisuudesta, joka estää lasta itse ottamasta selvää ympäristökulttuurinsa ominaisuuksista ja vivahteista. Ihmisen eroittaa muista eläimistä hänen aivojensa koko, niiden kyky luoda ja välittää symboleja, liikkuminen takaraajojensa varassa pystyasennossa ja taito valmistaa työkaluja. Kun näistä leikataan pois kommunikointikyky, silloin on haavoitettu sitä keskeisintä ominaisuutta, joka tekee meidät inhimilliseksi.

On vaikeata vapautua monimutkaisen maailmamme päivittäisistä vastuista ja samaistaa itsensä kuuron lapsen hiljaiseen maailmaan. Jotkut asiat, joiden arvelemme olevan tuikeita tärkeitä kuurolle lapselle, saattavat ollakin peräisin omista ajatuksistamme. Lapsen tulevaisuuden kannalta on tärkeätä, että koe-tamme katsoa 15—20 vuotta eteenpäin tulevaisuuteen, niin vaikeata kuin se onkin nopeasti muuttuvassa maailmassa. Tämän päivän kuuro lapsi on silloin nuori nainen tai mies, joka haluaa saada paikkansa kansakunnan työelämässä tuottavassa ja tyydytystä antavassa tehtävässä. Mitä valmiuksia tahdomme kehittää näille lapsille valmistaksemme heitä saamaan oman oikeutetun paikkansa yhteiskunnassa?

Olen edellä käsitellyt jo kahta välttämätöntä puolta: Toinen on

lapsen persoonallisuus, joka kehittyy hedelmällisessä ja keskinäisen ymmärtämyksen ilmapirissä suhteessa vanhempiin. Toinen on sellainen kommunikointitaidon kehittäminen, joka johtaa lapsen kohti mahdollisimman täydellistä luku- ja kirjoitustaitoa (literacy). Kolmas valmius, joka on suoranainen liitännäinen kommunikointitaitoon on henkinen j o u s t a v u u s. Kuurojen lasten ja aikuisten sanotaan usein olevan luonteeltaan kulmikkaita ja »äkkinäisiä». Tämä on aistinsa normaalisti hallitsevien esittämä arvoväitelmä, sillä he pystyvät yleensä omaksumaan riittävästi tosiasioita tehdäkseen päätöksiä sekä yksinkertaisista, että mutkikkaista asioista. Mitä vähemmän tosiasioita kuuro henkilö on voinut omaksua ympäristöstään ennen päätöksen tekoa, sitä »yksioikoisemmilta» hänen ratkaisunsa vaikuttavat kuulevan päätöksiin verrattuna. Kuuron lapsen on tultava toimeen niillä tiedoilla ja havainnoilla, jotka hänellä on käytettävissään. Mitä enemmän tietoja hän pystyy hankkimaan, sitä useampia ratkaisuja hän pystyy tekemään ja sitä suurempi on hänen henkinen joustavuutensa aikuisikänsä päästessään.

Kuuron lapsen henkisen joustavuuden kasvu riippuu myös koko perheen tavasta ratkaista päivittäisiä ongelmiaan. Äidin ja isän halu ottaa lapsi mukaan päättämään yhteisistä asioista vaikuttaa lapsen persoonallisuuden kehittymiseen. Kysymys ei ole vain yksittäisistä päätöksistä ja ratkaisuista, vaan perheessä vallitsevasta hengestä yleensä: Missä määrin olemme todella huomaavaisia lasta kohtaan ja välitämme hänen mielipiteistään, harkitsemme eri vaihtoehtoja hänen kanssaan? Mitä vanhemmaksi hän tulee, sitä enemmän hänen pitäisi saada vaikuttaa ratkaisuihin omalta osaltaan. Tämä on mahdollista vain, jos selvitämme asiat hänelle, olemme valmiit vastaamaan hänen lukuisiin ja usein toistuviinkin kysymyksiinsä.

Kuuron lapsen vanhempien menestymisen mittana voidaankin käyttää juuri sitä, että lapsi pystyy esittämään kysymyksiä jopa vanhempiensa kyllästymiseen saakka.

(»Deafness II 1972».
Nappi-lehti 4/75
Käännös SES)

Miksi Manne on klovni

Loppiaisen aikaan vieraili Helsingin Kaupunginteatterissa klovni Manne Tukholman kaupunginteatterista, ymmärtääkseni vastavierailuperiaatteen perusteella. Mannen vierailusta tiedettiin liiton toimistossa ja asiasta tiedotettiin Helsingin Kuurojenyhdistykselle, Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitolle yms.

Miksi? — Koska tiedettiin Mannen käyttävän esityksessään viittomakieltä ja että hän oli esiintynyt Ruotsin TV:ssä kuulovammaisille lapsille tarkoitettussa ohjelmassa.

Lähdin Pasin kanssa Helsinkiin katsomaan Mannen esitystä. No, ei hän Pasi ole kuulovammainen, mutta kiinnostunut klovneista ja lähti mielellään mukaan.

Mannen esiintymispaikkana oli kaupunginteatterin pieni näyttämö. Katsomo täyttyi nopeasti sekä suurista että pienistä katsojista, mutta turhaan etsin muita kuuroja. Ehkä heitä oli käynyt aikaisemmissa näytöksissä, Mannehan esiintyi kahden päivän aikana kaksi kertaa joka päivä.

Katsomo oli siis täynnä ja sitten tuli Manne. Tyypillinen klovni, punaiset posket, maalatut valkoiset suuret huulet, henskelit kannattivat suuria housuja ja päässä oli lieri-hattu.

Mutta Mannen esitystapa oli kaukana tyypillisyydestä — hän käytti viittomakieltä. Koko ajan puhuesaan hän samalla viittoi. Ja se teki esityksen minulle ja myös Pasille ymmärrettäväksi, vaikkain aivan kaikkea ymmärtänyt. Puhuihan Manne ruotsia ja se joskus harhautti. Mannen ohjelma pohjautui kyllä tyypillisiin klovnitemppeihin, kaatuilemisiin, istualleen putoamiseen, selvissä asioissa erehtymisiin, sorminäppäryyteen, ilmeisiin yms., mutta erikoista oli hänen tapansa saada kontakti yleisöön. Hän aktivoi yleisön, varsinkin pienemmät, seuraamaan esityksiään pyytämällä ohjeita ja neuvoja esityksissään liittyvissä tempuissa.

Ohjelman nimi oli »Veljeni, veljeni». Manne haikaili alussa veljeään, jonka piti saapua soittamaan viulua, mutta huhuilusta ja etsimisestä huolimatta veljeä ei löytynyt. Etsiessään Manne katseli housujen

sa sisään ja kysyi yleisöltä: arvatkaapa mikä minulla on housuissani? — Veli, veli, huudettiin katso-mosta, mutta banaanihan sieltä housuista löytyi.

Mannella oli mukana viulukotelo ja sen avattuun hän löysi, mikäli oikein ymmärsin, viulun, joka oli samalla veli että käsi. Tässä oli erehtymisen mahdollisuus. Mutta sitten Manne äkkäsi, että hänellä oli hatunkuvussa silmät, nenä ja suu — sehän oli isä. Kun vielä Mannen äiti oli käynyt paikalla (Mannehan se oli), niin koko perhe oli nähty. Puukäden kanssa Manne kävi tiukan kädenvääntökilpailun, jonka Manne hävisi. Vaikuttavinta siinä oli, että Manne sai puukäden tuntumaan elävältä.

Olihan tuossa tunnin esityksessä paljon muutakin. Koko katsomo eli mukana, isot ja pienet nauroivat vesissä silmin ja tunnelma molemmiin puolin ramppia oli välitön.

Manne ei millään lailla selittänyt miksi hän käytti viittomakieltä. Miksi — ruotsalaisessa TV-lehdessä Röster i Radio on kerrottu Mannesta ja siitä minulla on Rean käännös.

Mannen oikea nimi on Hans af Klintberg. Lapsena hän loukkaantui luisteluradalla, saaden piilevän aivovamman, jonka takia hänestä 19-vuotiaana tuli sokea. Muutaman vuoden päästä hän kuitenkin parani ja perhe oli siitä niin onnellinen ettei vaatinut häneltä mitään ponisteluja tulevaisuuteen nähden. Manne kuitenkin halusi opiskella, ensin papiksi, sitten hän luki lakia, kirjallisuushistoriaa ja kansantiedettä. Tämän ohessa Manne avioitui. Perheeseen syntyi tytär, joka todettiin kuuroksi. Manne oli järkyttynyt ja hankki tietoja miten kuuroa lasta voi opettaa. Ohjeiden mukaan hän puhui ja puhui ja käski katsomaan huulia. Mutta pian hän huomasi ettei puhe riittänyt, tarvitaan viittomakieltä. Manne ryhtyi opettelemaan viittomakieltä ja samaan aikaan hänen silmiinsä osui ilmoitus mim-kurssista, jonka valtion tanssikoulu järjesti kuuroille ja heidän opettajilleen. Manne pyrki mukaan, pääsi ja siitä se alkoi. Hän jatkoi ja opeteli klovniksi voidakseen esiintyä omalle tyttärelleen ja muille kuuroille lapsille.

Manne

Nyt Mannen koko perhe, vaimo Karin ja tytär Juli käyttävät viittomakieltä. Viittomakieltä vastustavat sanovat, että lapsi ei viitsi puhua jos saa käyttää viittomakieltä. Mutta viisivuotias Juli (v. 1974) on esimerkkinä siitä, että näin ei ole. Hän puhui niin hyvin, että TV-lehden haastattelija ja valokuvaaja eivät muistaneet, että tyttö ei kuule ja vastasivat hänelle niinkuin kuulevalle.

Manne on nyt viittomakielenopettajana Kuuloklinikalla Tukholmassa. Hän opettaa viittomakieltä mm. kuurojen lasten vanhemmille ja painostaa sitä, että kuuroon lapseen ei saa kontaktia ilman viittomakieltä ja että ei ole niinkään tärkeää hallita täydellisesti käsien liikkeitä vaan, että vanhemmat ja lapset voivat kertoa toisilleen asioita.

Hyvä, Manne.

Ehkäpä pitäisi jälleen harkita viisuaalisen illan järjestämistä nimenomaan kuuroille lapsille ja heidän vanhemmilleen ja kutsua Mannekin esiintymään.

Moriz Narmo

JK. Edelläolevan kirjoittamisen jälkeen tuli tieto, että Manne tulee jälleen esiintymään Helsingin kaupunginteatterin pienellä näyttämölle 29.3. klo 17 ja 30.3. klo 19. Pitäkää mielessä ja menkää seuraamaan Mannen esiintymistä, sekä isot että pienet. Kannattaa mennä.

Länsi-Intian kirjeenvaihtajaltamme:

St. Lucian kuurojenkoulu

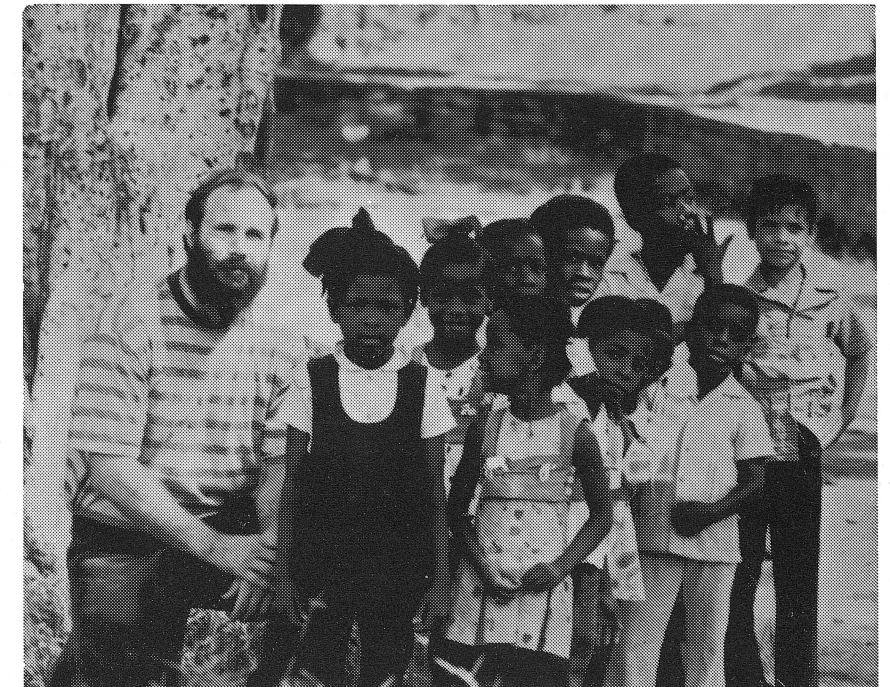
»Jos St.Lucian kuurot lapset saavat opetusta, heistä tulee huomenna tuotteliaita kansalaisia, jollaisia alalevat henkilöt ovat tänään».

Tämä iskulause tervehti ensimmäisenä niitä St.Lucialaisia, jotka olivat tulleet tutustumaan Castriesin kuurojen kouluun avoimien ovien päivänä.

Kiinnostuneita ihmisiä oli paljon, niinpä päivä oli täydellinen menestys. Päivän mittaan kävi koululla opettajaseminaarin oppilaita, nunnia, viereisten koulujen oppilaita, sanomalehtiväkeä, televisio- ja radiotoimittajia, kuurojen lasten vanhempia jne. Edellisenä iltana oli St.Lucian televisiossa ollut lyhyt ohjelma, jossa kerrottiin kuurojen koulusta ja avoimien ovien päivästä. En nähnyt tätä ohjelmaa, koska meillä ei ole televisiota.

Opettajat olivat tehneet kovasti töitä saadakseen esille mahdollisimman paljon tietoa kuuroudesta, kommunikoinnista kuurojen kanssa, kuurojen lasten opettamisen tarpeellisuudesta. Siis samoista asioista, joista Suomessakin on jatkuvasti kerrottava kuuleville. Yllämainitsemani iskulauseplakaatin alla kerrottiin kuuroista, jotka ovat menestyneet hyvin elämässä, koska ovat saaneet mahdollisimman hyvää opetusta. Heidän joukossaan oli englantilainen professori John Cornforth. Minulle oli suuri yllätys, että tämä vuoden 1975 kemian Nobel-palkinnon saaja on kuuro.

St.Lucialaisista kuuroista lapsista ei tarvitse tulla aivan Nobel-palkinnon saajia, mutta heistä tulee kelpo kansalaisia ja veronmaksajia, kunhan kuurojenopetus saadaan täysin käyntiin. Toistaiseksi St.Lucian n. 60:sta kouluikäisestä kuurosta lapsesta (tiedossaolevista) vain 23 on koulussa ja hekin voivat käydä koulua vain puoli päivää. (Saaren asukasluku on n. 110.000). Jotkut lapset asuvat liian kaukana Castriesin kaupungista. Vaikka esim. Vieux Fortin kaupunkiin saaren eteläkärjessä on linnuntietä suhteellisen lyhyt matka, se on vuoristoisen maaston takia niin hankala, etteivät lapset voi käydä sieltä käsin koulua.

Clyde Vincent oppilaineen

lapset ovat koulussa klo 16.30 saakka. Clyden apuna on aamupäivällä kaksi rouvaa, joiden miehet työskentelevät St.Luciassa. Iltapäivällä Clyden apuna on toinen »Piece Corps Volunteer», siis samanlainen vapaaehtoinen, ilman palkkaa työskentelevä järjestön jäsen kuin Clyde. Järjestö maksaa näille jäsenilleen ylläpidon. Koulu toimii toisen järjestön, »St. John Ambulance Brigade'n» toimitalossa (englantilainen Punaista Ristiä vastaava järjestö).

Katselin matalalle pöydälle levitettyjä, lasten piirustuksia, vihkoja ja askartelutöitä ja sain heti ystävän ja oppaan — Venessan pienten lasten luokalta. Venessa viittoi kanssani innokkaasti ja katselimme yhdessä kuvakirjoja. Venessa halusi myös välttämättä näyttää, miten hän tekee käsitöitä. Hän haki neulaa, lankaa ja pahvin, jossa oli valmiiksi rei'itetty kuva. Ja näppärästi se ompeleminen kävi, vaikka piti koko ajan vilkuilla, että minä varmasti katselin, Valitettavasti koululla ei ole vielä riittävästi tällaisia askartelutarvikkeita puhumatkaan erilaisista opetusvälineistä. »Tarvitsemme lapsia, opettajia, opetusvälineitä», luki eräässä plakaa-tissa.

Tuo »tarvitsemme lapsia = oppilaita» viittaa siihen, etteivät kaikki kuurot lapset vielä ole koulussa. — Olisi saatava kaikkien kouluikäisten

Ävikissä kevätjuhlat

Hyvinkäällä on epävirallinen rouvien piiriin joka kutsuu itseänsä nimellä »Ävikin ystävät». Silloin tällöin he järjestävät retkiä ja juhlia ävikilaisille. Nyt on tulossa Ävikin kevätjuhla, maaliskuun 14 p:nä klo 15.00. Ohjelma on hyvin mielenkiintoisen: Mm. Seitsemän veljestä esiintyvät pappojen ja mammojen voimin, Kertun taidenäyttely, 5 sokeaa tyttöä esittävät pienen musiikinäytelmän, kronikka, joka kertoo Seitsemän veljeksien vaiheista, hänen liikkuvat näillä maisemilla, kulkihan maantie Nurmijärvi—Hämeenlinna Ävikin pihan kautta. Ja onneton nimismies joka oli veljesten riesana (oli molemminpuolista oikeastaan), asui tässä talossa, siitä olemme aivan varmoja. Olihan Ävik ennenvanhaan Nurmijärven nimismiehen »puustelli». Niin että paikallisväriä riittää.

Nämä rouvat ovat etukäteen hankineet väritelevision taloon juuri sopivasti ennen Innsbruckin kisoja. Televisio täytyy vielä maksaa ja muita tapahtumia on tiedossa, joten rahaa tarvitaan. Arpoja myydään ja voitot ovat hyviä.

Tervetuloa myös kuurot tänne Hyvinkään kaupunkilaisten ja kylälaisten perinteelliseen kevätjuhlaan!

Rea

lasten nimet tietoon ja kaikki vanhemmat oivaltamaan, että heidän kuuroja lapsiaan voidaan opettaa.

Kenneth, Victor, Joseph ja Teresa isojen lasten luokalta pitivät päivän mittaan Clyden johdolla havaintotunteja. Clyde halusi osoittaa: »Katsota nyt, näiden lasten kanssa voidaan keskustella. He ymmärtävät, mitä minä heille viiton.» — »Hae yksi kirja hyllystä», viittoi Clyde Victorille. Victor nousi ja haki kirjan ja se oli monista läsnäolijoista suuri ihme. Ei siis olekaan mahdotonta keskustella kuuron kanssa!

Koulun eteisessä möivät St. Lucian kuurojen yhdistyksen rouvat (kuulevia) Guava Jellyä (Guava-hyytelöä) ja joulukortteja. Yhdistyksen toiminnan tärkein osa onkin kuurojen koulun tukeminen. — Avoimien ovien päivä toi koululle varmasti koko joukon uusia ystäviä ja tukijoita.

Castries 7. 2. 1976.

Raija Nieminen

Kirjeystävälle

Terveenä oltu on ja kaiken lisäksi sisua kasvatettu, sinä vuoden aikana jona täällä on keritty isännöidä.

Isäntä-isännöitsijä, ompa siinä titteliä kerrakseen. Hieno kyllä ja katkei kai sisäntönsä kaiken isännän ja rengin välillä, jotkut haukkuu vahtimestariksi taikka talonmieheksi, toiset taas hoitajaksi, ynnä kaiken valvojaksi. Tuntuu joskus että antavat enemmän arvoa rengille kuin isännälle, joten viisainta tyytyä vaatimattomampaan titteliin: »Malminharjun renki».

Huipulla tuulee aina, olet kai huomannut omakohtaisesti tuon. Hyvähan niinkin, eipäs paha haju kauan pysyttele samoissa maisemissa. Tiedettiin tuo täälläkin kun tultiin, mutta alku aina hankalaa. **Totta toisesti oli.** Miten tuokin työ hoidettaisiin kunnolla, alussa aina tuumittiin ja neuvoa kysyttiin niiltä, joiden katsottiin olevan hitusen viisaampia. Neuvot monet saatiin, ja niiden mukaan ehkä tehtiin, kunnes tuli tilinteon hetki. Voi kun silloin pääsi suusta, — satatuhatta vanhaa »viitahousua». Esivalta Jarmo, näes virkkoi, — ajattele lantullasi, pitää olla ovela, viekas ja viisaskin, joskus hävyttömän häily luonteeltaan, jos aikoo Malminharjulla pärjätä pitkän aikaa ja talon puolta pitää.

Kiitos niistä monista monista hyvistä neuvoista joita tahdot antaa, mielellään niitä noudattaa, kun tietää että, ajattelee neuvot vain »navallaan», toisin sanoen jokainen tavallaan.

Malminharjun ovi on aina avoina, mutta joskus kyllä kiinni öisin, talon renki vetää silloin sikeitä, sahaten hirsiiä.

Varauloskäytävä on varmistettu, sillä kukas tietää milloinkas sanotaan: Työnsä tehnyt renki on ja nyt renki saa mennä.

Vieraista huolehditaan parhaan taidon mukaan, vieraanvaraisuutta-kin osoitetaan kunhan muistavat: Talo elää tavallaan, vieras saapuu ajallaan.

Lämmintä piisaa, muttei kaikki siitä tykkää. Yksi tykkää äidistä, toinen tyttärestä, joten aina on liian kuumaa, taikka kylmää. Meitähän on moneksi.

Tilaa riittää, jos siskonpeti kelpaa. Kuin porsaas karsinassa, kylki kyljessä, vieraat täällä usein yöpyy.

Ei leveästi elää täällä voi, siihen liian pieni on liiton rahareikä.

Hiljaistahan on talviaika joskus, totta toisesti. Joskus ihan tyyntäntymään pyrkii hiiren hiljaisuuteen, saatikin sitten kun ylimääräinen poimu pyrkii vyötärölle.

Vallan toista on, kun koittaa suvi, armas aika. Kurssi kurssin perään seuraa toinen toistaan. Aina väliin mahtuu joku hassu leiri, myöskin lomalainenkin telttailemaan. Turistejakin lappaa tuvan täydeltä pyydellen majoitusta. Vaan ei pysty talon renki, toiveita täyttämään, joka kolo täynnä on. Viimein suvi ohi on, poissa kurssilaiset, leiriläiset, kaikkein parasta, kun poissa myöskin ylimääräinen poimu talon rengin vyötäröltä.

Keittiöstä puheenollen, ollaan jäävi sanomaan niistä asioista mitään. Katsos on näes kontrahiti semmoinen, ettei puututa asioihin jotka käyvät yli ymmärryksen. Samaa rataa kulkee tuumat ja kanssasi kirjeystävä. — Että kaikilla on omat ruokatottumuksensa ja tapansa, kuitenkin olkaamme yhtä mieltä, — emäntä on keittiössä valtakunnassaan ja pikkutärkeitä hitlerit tyytykööt pitämään lusikkansa poissa sopasta. Ruokatavarat riittävät, siitä huolehtii emäntä. Muista siis kirjeystävä, ilmoittaa milloinkas tulet mimmi-porukaksi kanssa kunnioittamaan olemuksellasi Malminharjua. Siis meidän kesken sanoen, jos ilmoitat tulevasi kahden mimmin kanssa, älä tuo yllättäen kahtakymmentä.

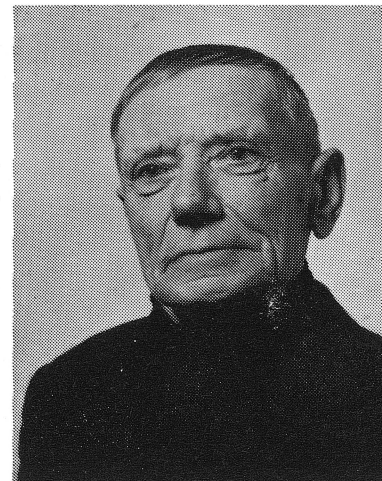
Se siitä, joten kiitos sulle kirjeystävä. Tavallasi teit palveluksen kun kirjoitit, katsos herkempi sielu olisi kai pahoittanut mielensä neuvoistasi ja jättänyt vastaamatta.

Muttei »Malminharjun renki»

Malminharjun tunnus

Malminharju on vielä ilman omaa merkkiään, tunnusta, jota voi käyttää Malminharjun esitteissä, hihamerkeissä, viireissä, matkamuistoissa yms. Keksi tunnuksen aihe ja läheta ehdotuksesi liiton toimistoon 30.4. mennessä. Parhaan ehdotuksen tekijälle annetaan vapaa viikonloppupaketti Malminharjulla.

MERKKIPÄIVIÄ

Vilho Hevonpää
75 vuotta

Maaliskuun 22 päivänä täyttää 75 vuotta maanviljelijä Vilho Edward Hevonpää Iso-Ainällä.

Hän on käynyt Kuopion kuurojenkoulua ja päättänyt koulunsa vuonna 1918, jonka jälkeen on työskennellyt syntymäkodissaan maanviljelijänä uskollisena isiensä ammatille. Vilho Hevonpää on oikea vanhan kansan tervaskanto joka korkeasta iästään huolimatta osallistuu vielä kotitilansa kaikkiin töihin. Kiireiltään kun joutaa, niin Vilho Hevonpää pistäytyy Kuurojen Liiton kurssikeskuksessa Malminharjulla eläkeläisten leireihin osallistumaan ja silloin aina ohimennen sahailee saunapuita aikansa kuluksi.

Kun on tehnyt työtä pienestä pitäen ei osaa olla jouten vielä vanhoilla päivillään, kun on terveyttä suotu, sanoo Vilho Edward Hevonpää.

95 VUOTTA

August Helminen maaliskuun 25 päivänä Ävikissä.

80 VUOTTA

Elsa Ritälä huhtikuun 4 päivänä Vammalassa.

75 VUOTTA

Aarne Holopainen huhtikuun 10 päivänä Kuopiossa.

60 VUOTTA

Työne Ollitervo huhtikuun 3 päivänä Oulussa.

YLI RAJAN

Veikko Lehtonen

Joulukuun 29 päivänä 1975 kuoli Helsingissä Veikko Lehtonen. Hän oli 1930 luvulla SKUL:n ja Heron nimekkäimpiä urheilijoita. Hän oli syntynyt Helsingissä 1915 ja oli siis kuollessaan 60-vuotias. Hän kävi Turun kuurojenkoulun ja koulunsa 1932 päätettyään hän harrasti aktiivisesti urheilua. Kuurojen Maailmankisoissa Lontoossa 1935 hän voitti korkeushypyn kultamitalin. Tässä lajissa hän useaan kertaan voitti SKUL:n mestaruuden. Hän oli kärkimies myös muissakin urheilulajeissa.

Veikko Lehtonen on ollut vuosina 1966—70 Helsingin kuurojenyhdistyksen entisen Soukassa sijainneen kesäkodin Koivurannan isäntänä.

Toveripiirissä Veikko Lehtonen oli pidetty huumorintajuisena ja tasaisena miehenä.

Veikko Lehtonen haudattiin tammi-kuun 5 päivänä hiljaisuudessa omaisten ja sukulaisten läsnäollessa.

Urheiluseura Hero ja Helsingin Kuurojenyhdistys kunnioittivat Veikko Lehtosen muistoa.

KIITOS

Parhaimmat kiitokseni kaikille, jotka muistivat minua 70-vuotispäivänäni.

Matti Hedman

80 vuotta sitten

Kuuromykkäin lehti N:o 3/1896

— **Hopeahäät.** Viime Loppiaispäivänä, 6 p. tammikuuta vietti Helsingin kuuromykkäinyhdistys yksinkertaisen juhlan sen johdosta kun oli kulunut 25 vuotta kuuromykkä suutarin B. Bernström'in ja hänen kuuromykkä vaimonsa Wilhelminan Bernström'in vihkiäisistä. Heitä ennen on ainoastaan pari kuuromykkää ollut keskenään naimisissa Suomessa. Nyt löytyy jo useita naineita kuuromykkiä meidän maassamme. Tähän asti on kuuromykille vanhemmille Suomessa syntynyt ainoastaan kuulevia lapsia.

— **Suomalainen kuuromykkäinkoulu** löytyy Lempaalan pitäjässä Inkerinmaalla lähellä Pietarin kaupunkia. Koulun opettaja on Juho Hipeli. Koulua lähin on Pargalan rautatieasema.

— **Vuosijuhlan** vietti Helsingin kuuromykkäinyhdistys maanantaina 10 päivä helmikuuta. Juhlaa varten oli huoneen seinälle ripustettu sininen kilpi, joka oli ympäröity kuusiseppeleellä. Tähän kilpeen oli laitettu yhdistyksen nimi kirjaimilla, ynnä vuosiluvut 18¹⁰/295—18¹⁰/296. Sitten kun yhdistyksen puheenjohtaja oli pitänyt lyhyen avauspuheen, piti seuran sihteeri rouva Julia Stadius varsinaisen juhlapuheen. Tässä puheessa puhui hän lämpimästi viittomalla kuuromykkäin muista ihmisistä erillään olevasta asemasta ja päätti puheensa toivolla, että olisi luonnollista jos kuulevat ihmiset pyrkisivät seurustelemaan kuuromykkien kanssa ja oppisivat heidän kieltänsä, koska ei myöskään ole mahdotonta kuuromykille oppia puhumaan. Itse on rouva Stadius vuoden kuluessa oppinut niin hyvin kuuromykkäin kieltä että tässä juhlassa rohkeni puhua seuran jäsenille. Monta muuta puhetta pidettiin illan kuluessa yhdistyksestä ja sen tulevaisuudesta. Ilta päätettiin tanssilla — tietysti ilman soittoa — johon kuuromykkäin innolla ottivat osaa.

Mietteitä ja mielipiteitä

Kuurojen Liitto

Oheisena lähetän teille lehtileikkeen. Olen samaa mieltä kirjoittajan kanssa, että enemmän puhe-opetusta, vähemmän tulkkeja. Kun nykyään kuurot käyvät 10 vuotta kuurojenkoulua, saavat sielä hyvän opetuksen ja on hyvin tärkeää, että he tulevat toimeen itsenäisesti puhkielellä kuulevien kanssa. Liikaa turvautuminen tulkkiapuun voi tehdä kuurosta aran ja esimerkiksi työpaikkaa hakiessa ei ole hyvä, että tulkki on aina mukana. Työnantajilla on ennakkoluuloja kuuroista ja he voivat luulla, että eihän kuuro osaa puhua mitään ja on vaikeaa tulla toimeen kuuron työntekijän kanssa. Kaiken parasta on, että kuurot itse hakevat työtä yksin rohkeasti ja ovat sellaisena kuin voivat olla. Vain vaikeimmassa tapauksessa voi turvautua tulkin apuun. Toivon, että me kuurot tulemme toimeen enemmän omatoimisesti elämässä.

K. Laukkanen

Viittomakielen sijasta opetettava lukemista

Minua harmittaa, kun puhutaan vain siitä että kuurojen pitäisi saada tulkkeja. Miksei kuuroja lapsia koulussa opeteta ymmärtämään suomenkieltä? Silloin he osaisivat lukea ja kirjoittaa itse, saisivat itse tietoa asioista lukemalla ja pystyisivät kirjoittamaan mitä tahtovat ja ajattelevat.

Kaikki kuurojen liitot neuvovat miten saisi lapsen ymmärtämään suomea. Se on kuitenkin pääkieli maassa. Ei tänne muuttaneille chileläisillekään kustanneta tulkkeja, vaan heidän on pakko oppia suomenkieli.

Meillä on kuuro 12-vuotias poika eikä hän pysty lukemaan juuri mitään eikä kirjoittamaan mitä haluaa ja tarvitsee. Keskenämme keskustelemme viittomakielellä. Hän väittää, ettei opettaja opeta muuta.

Millaista kuurojen opetus oikein on, kun lapsia ei opeteta lukemaan huulilta eikä kirjoittamaan ja lukemaan? Kyllä täysi järkinen lapsi pystyy oppimaan useamman kuin yhden kielen kymmenen vuoden kouluaikana, ja suomenkieltä lapsi

tarvitsee enemmän koulun jälkeen kuin viittomakieltä. Poikamme serkku on käynyt kuurojen koulun kymmenen vuotta sitten ja hän puhuu ja lukee ja kirjoittaa mitä haluaa.

Televisiossa kysyttiin kuka puhuu kuurojen puolesta. Minä puhun nyt, että opettajat yrittäkää vähän parantaa opetusta ja tarkastajat valvoa, kyllä jokaisella suomalaisella pitää olla mahdollisuus selvittää suomenkielellä elämänsä ilman tulkkia.

Kuuron pojan isä
HIS 18.11.75

Sekä kuuron pojan isä että Kauko Laukkanen ovat oikealla asialla, isän vaatiessa pojalleen tehokkaampaa kielenopetusta ja Laukkasen kehoittaessa kuuroja olemaan itenäisiä. Mutta tässä on pari seikkaa jäänyt huomioimatta tai asiat ymmärretty väärin. Esim. viittomakieli on kieli sinänsä ja viittomakielellä voidaan opettaa suomenkieltä ja viittomakieli antaa kuurole lapselle mahdollisuuden kommunikaatioon. Ensimmäiset kuurojenkoulut Suomessa olivat viittomakouluja ja näiden koulujen opetuksen tuloksena tuli esiin runsaasti älykkäitä kuuroja, jotka eivät osanneet puhua, mutta kirjoittivat ja ymmärsivät kirjoitettua sanaa hyvin. Heillä ei ollut kommunikaatiovaikeuksia kuulevien kanssa, vaikka käyttivätkin kommunikaatiokeinoja kirjoitusta. Tässä elämässä kuuro todella tarvitsee kieltä; kuuron on ymmärrettävä ja myös käytettävä kieltä, mutta on miltei sivuseikka mitä keinoa kuuro käyttää kommunikaatiossa, puhetta tai kirjoitusta. Puhekoulu tuotti kuuroja, jotka ymmärsivät kyllä puhetta huulilta lukien, mutta eivät ymmärtäneet mitä heille sanottiin — he eivät siis ymmärtäneet kieltä. On kysymys siitä halutaanko kuurot lapset opettaa puhuviksi papukajoiksi vai annetaanko heille kommunikaatiotaito.

Suhtautumisessa tulkin käyttämiseen tarvitaan ilmeisesti asenne-muutosta niin kuulevien kuin kuurojenkin keskuudessa. Ei pitäisi ajatella, että tulkki on vain kuuron avustaja, tämän puolestapuhuja yms., vaan apuväline, niinkuin huonokuuloisilla on kuulolaite. Tietysti on kuuroja, jotka tarvitsevat tulkin apua ja ohjausta asioittensa hoidossa, mutta periaatteeksi on

otettava tulkin käytön hyväksymisen tarpeellisena apuvälineenä, puhutun kielen muuttamisessa viittomakieleksi ja päinvastoin. Kuurojen pitäisi pyrkiä siihen, että yhteiskunta saadaan ymmärtämään, että kuurolla on oikeus saada käyttää tulkkia missä tilanteessa tahansa yhteiskunnan vastatessa kustannuksista.

Täydennykseksi edelläolevaan on tässä numerossa tri E. D. Mindelin kirjoitus »Kuuron lapsen kasvattamisesta» sekä luettelo asioista, joiden yhteydessä kuuro tarvitsee tulkkia.

Jarmo Narmala

Viittomakielen tulkkia tarvitaan

Työelämässä

Ammatinvalinnan ohjauksessa
Uudessa työpaikassa »sisäänajo-
kaudella»

Uudelleen- ja jatkokoulutuksessa
Työpaikan neuvottelu- ja tiedotustilaisuuksissa, jotka koskevat töiden uudelleenjärjestelyjä, muutoksia tai vastaavaa
Muulloinkin työpaikalla ilmenevien ongelmien selvittelyssä.

Sairastuessa

Lääkärissä
Sairaalassa
Sairasvakuustustoimistossa

Oikeudessa

Kolari, tai rikospaikalla
Poliisikuulustelussa
Oikeudessa
Jälkiselvittelyissä

Kotiin liittyvissä asioissa, perheasioissa

Asuntoa etsittäessä, vuokrattaessa, hankintoja tehtäessä
Asuntoa ostettaessa, kauppakirjan teossa, pankin laina-asioissa
Lastenneuvolassa, päiväkodissa
Koulussa, vanhempienilloissa, tiedotustilaisuuksissa
Virastoissa, laitoksissa asioitaessa
Kaikkeen edellämainittuun sisältyy myös kirjallista, kaavakkeiden, lomakkeiden ym. tulkintaa sekä puhelintulkintaa

Vapaa-aikana

(Ensin pitäisi selvittää, onko kuuroilla oikeus saada tulkkia myös virkistystarkoitukseen eli kuuluvatkoo kulttuuri, opinto ym. palvelut myös kuuroille) teatterissa, kursseilla, luentotilaisuuksissa y.m.

Muuta

Taloyhtiön kokouksissa, kilpailuissa.

MEIDÄN PIIRI

Talviset terveiset! — On todella mukavaa kun voi hiihdellä ja luistella ja laskea mäkeä. Ja pojat tietysti pelaavat jääkiekkoa. Minä vaan en pysyisi luistimilla pystyssä, jos minun täytyisi huitoa mailalla sitä pientä mustaa lätkeä — kiekkoa.

Kirjoitelkaahan taas osoitteella:

Eeva-Leena
Jämeräntaival 11 G 159
02150 Espoo 15

Tällä kertaa olen saanut kirjeen yhdeltä äidiltäkin. Hän kirjoittaa kiitokset joulujuhlasta. Vaikka joulu onkin jo kaukana takanapäin, ei kiitos tule koskaan liian myöhään.

Koulun juhla

Saanhan kirjoittaa muutaman rivin Jyväskylän Kuulovikaisten koulun joulujuhlasta. Oli joulukuun 19 päivän ilta. Pääsin lähtemään naapurin autolla matkaan kello 15 kotoa ja olimme koululla n. klo 17.30. Matkaa kertyy 144 km. Siellä oli jo vanhempia saapunut aikaisemmin ennen meitä. Lapset oli vastassa sillä heistä on mukavaa, kun kotoa tulee mukaan juhlaan. Tyttäreni kanssa menimme saliin istumaan, joka jo oli melkein täynnä. Poikani jäi oppilaiden luo ja oli mukana ohjelmissa.

Juhlan aluksi laulettiin virsi: Enkelit taivaan, mikä jälkeen Kuurojen osaston oppilaat lukivat joulu-evankeliumin. Tämä oli niin kaunis esitys, että en ole sitä aikaisemmin näin kauniina nähnyt. Näyttämöllä oli Maria ja Josef ja seimessä Jeesus-lapsi, itämaan tietäjät — kerrassaan sopiva näyttämölle. Edessä Ritva lausui kauniisti ääneen ja Sirpa esitti tämän viittoen oppilaille. Hyvä esitys, kiitos teille. Oli paljon muita ohjelmanumeroita, jotka ansaitsevat kiitoksemme. Kun ajattelee sitä työtä, jonka opettajat tekevät oppilaittensa kanssa näin pitkän ohjelman saatetuksi esityskuntoon. Pyytäisin näin lausua tei-

le kaikille parhaat kiitoksemme ja menestyksellistä uutta vuotta.

Piirsi
Tarjan ja Kaukon äiti

Ja sitten lasten kirjeisiin:

Talvikalastus

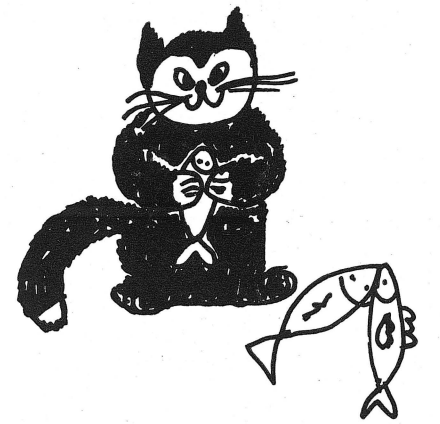
kirjoittanut Tuomo Korhonen

Talvikalastusta voi olla järvessä tai meressä. Se on nuottakalastusta. Nuottaan tulee paljon kaloja. Kalamiehet ajattelivat, että oli parempi keväällä vetää nuotta. Sittemmin parikymmentä kalamiestä teki verkon. Verkko oli valmis. Verkko vietiin hevosrekeen. Hevosten mukana he lähtivät järvelle. Hevosia oli viisi. Reessä oli paljon verkkoja. Kalamiehet hakkasivat kirveellä jään rikki. Kalamies juoksi hakemaan verkon ja pani sen veteen. Se painui pohjaan. Kalamiehet vetivät nuotan takaisin. Siinä tuli paljon kaloja.

Kalamiehiä oli paljon. Heillä oli paljon vaatteita päällä, että oli lämmin. Nuotalla tulee kalaa. Siinä voi tulla silakkaa, muikkuja, siikojä, muutamia ahvenia ja haukia. Hevosilla oli peitot selässä, ettei tullut kylmä. Kalasaalis voi painaa puolen tonnia. Kalat viedään hevosrekiin. Nuotalla voi kalastaa talvella tai kesällä. Nuotta on noin 350 metriä pitkä ja 25—30 metriä korkea.

Kalamiehet menivät kaupunkiin ja myivät kalat. Niistä he saivat paljon rahaa. Kalamiehet ostivat uuden verkon. He menivät uudestaan järvelle ja saivat aina paljon kalaa. Kalaa myös vietiin kotiin. Vaimot suomustivat kalat. Heillä oli paljon työtä. Kissa tuli ja näki, että siellä oli kalaa ja otti. Sitten se meni pakoon. Kissat varastivat paljon kaloja. Kalamiehet olivat vihaisia kissoille. Kalamiehet olivat aina syöneet kalakukkoa. Se oli hyvää ruokaa.

Olivatkohan näiden kalamiesten pyydystämiä ne kalat, jotka ostin viime lauantaina torilta? Varmasti

emme aina muista ajatella sitä kovaa työtä, jonka kalamiehet saavat tehdä ennen kuin me saamme kalat kattilaamme. Monta kertaa saalis voi jäädä pieneksi ja meri on myrskyinen. Kesällä kalastaminenkin on helpompaa. Silloin on varmasti moni teistäkin onkinut kissalle kiiskiä.

Lassie

kirjoittanut Sisko Aljasalo

Minulla on Lassie. Sen nimi on Piia. Piian karvat ovat mustavalkoruskeat. Se on kaunis väri. Minä menen Piian kanssa metsään. Piia nuuskii ruohoa ja haukkuu. Minä sanon: »Hiljaa.» Minä irrotan talutushihnan ja kaulapannan. Piia juksee kovin. Minä heitän puun. Se juoksee, ottaa puun, tuo sen takaisin ja heiluttaa häntäänsä. Piia panee luun piiloon. Myöhemmin se etsii nuuskimalla luun ja kaivaa sen esille. Piia pureskelee luuta ja menee lepäämään.

Lapset leikkivät Piian kanssa. Piia puraisee leikillä lapsia jalkaan. Isä sanoo: »Piia on mukava koira.» Isä tuo Piialle ruokaa ja makkaraa. Äiti pesee sen puhtaaksi. Hän harjaa koiran sileäksi. Vieras tulee minun luo. Piia heiluttaa kovin häntää ja hyppelee vierasta vastaan. Lapset silittävät Piiaa. Piia istuu kivelle. Piia kuulee ja haukkuu kovin. Mopo tulee tien vieressä. Myös sitä Piia haukkuu. Piia juoksee metsään. Piian tassu on kipeä. Sen tassusta tulee verta. Piia tulee kotiin. Minä panen Piian tassun paperin päälle. Sitten verta tulee paljon. Tassussa on lasi. Minä otan lasin pois. Piia nuolee tassun puhtaaksi. Kolme päivää tassu on kipeä. Nyt Piia on taas terve.

Katsokaa nyt, mitä ihmiset saavat aikaan. Alkää te, lapset, koskaan heittääkö pulloja metsään, ettei käy kuin Siskon koiralle. Lasinsirut voivat olla vahingoksi muillekin eläimille tai ihmisille.

URHEILUA

Suomi ylivoimainen PM-hiihdoissa

Kuurojen Pohjoismaiset hiihtomestaruuskilpailut järjestettiin Oslolla helmikuun 20—22 päivinä. Suomen 7-henkinen joukkue oli kisoissa ylivoimainen. Miesten 15 km:llä ja 30 km:llä tuli kolmoisvoitto kotiin, lisäksi Suomi voitti viestin 8 minuutin marginaalilla. Tuula Petäys voitti naisten 10 km ja oli 5 km:llä toinen. Nuorten 10 km voitti Markku Hänninen.

Tulokset:

15 km miehet: 1. Timo Karvonen 45.43, 2. Kauko Hökkä 48.40, 3. Jukka Ala-Marttila 50.19, 4. Sven-Åke Nordberg Ruotsi 50.45, 5. Arne Karlson Norja 51.36, 6. Roland Strömsten Ruotsi 51.51.

10 km nuoret: 1. Markku Hänninen 35.37, 2. T. Thomassen Norja 36.41, 3. Egil Aaserud Norja 38.12; 4. Esa Toom Suomi 39.34.

5 km, naiset: 1. Ingrid Storedale Norja 19.41, 2. Tuula Petäys 20.10, 3. Anja-Riitta Liimatainen 21.24.

3x10 km viesti: 1. Suomi (Ala-Marttila 35.01, Hökkä 33.58, Karvonen 33.54) 1.42.53, 2. Norja (Åsan 36.27, Breden 37.08, Karlson 37.16) 1.50.51, 3. Ruotsi (Nordberg 36.25, Bohlin 40.15, Strömsten 38.43) 1.55.23.

30 km: 1. Kauko Hökkä 1.36.18, 2. Timo Karvonen 1.36.35, 3. Jukka Ala-Marttila 1.42.33, 4. Arne Karlson Norja 1.44.07, 5. Roland Strömsten 1.48.07, 6. Sven Åke Nordberg 1.48.57.

10 km naiset: 1. Tuula Petäys 41.36, 2. Ingrid Storedale Norja 42.54, 3. Anja-Riitta Liimatainen 46.53, 4. S. Markusen Norja 53.02.

SKUL:n KORIPALLO- TURNAJAISET

järjestetään Tampereella huhtikuun 3—4. päivänä Pirkkanmaan yhteiskoulussa. Ottelut ovat lauantaina klo 12—15.30, sunnuntaina klo 12—13.30. Lauantaina klo 19 on illanvietto yhdistyksen huoneistossa. Tervetuloa.

**Tampereen Kuurot
Urheilijat r.y.**

PKU:n VUOSIKOKOUS

pidettiin tammikuun 25 p:nä Porin Kuurojen Yhdistyksen toimitalossa. Ennen kokouksen avausta jaettiin kuntokävelyn v. 1975 palkinnot ja nimettiin seuran v. 1975 paras urheilija. Eniten kuntokävelylenkkejä on viime vuonna Porissa suorittanut Teuvo Stenbacka ja seuran parhaaksi urheilijaksi nimettiin Markku Lattu.

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin Bruno Rautalammi ja sihteeri Veikko Nurmilaakso. Taina Määttä ja Arvo Jussila valittiin tarkastamaan kokouksen pöytäkirja.

Edellisen vuoden toimintakertomus ja tilikertomus luettiin, hyväksyttiin ja myönnettiin vastuuvapaus tilivelvollisille.

Martti Lankonen halusi luovuttaa seuran puheenjohtajan tehtävät nuorempiin käsiin ja Veikko Nurmilaaksoa ja Timo Jarvaa ehdotettiin seuran vetäjiksi, mutta jäsenet halusivat Martin jatkavan. Yksimielisesti siis valittiin Martti Lankonen edelleen seuran puheenjohtajaksi v. 1976.

Ja PKU:n johtokunnassa istuivat nyt seuraavat henkilöt: Veikko Nurmilaakso, Timo Jarva, Seppo Jakobsson ja Markku Lattu, varalla Taina Määttä ja Seppo Nurmilaakso.

Tilintarkastajina jatkavat edelleen samat henkilöt, joten päästiin nopeasti eteenpäin valitsemaan ohjelmatoimikuntaa ja järjestysmiehiä. Ohjelmatoimikunta jatkaa entisessä kokoonpanossaan: Veikko Nurmilaakso, Timo Jarva, Seppo Nurmilaakso ja Rauno Tähtinen. Järjestysmiehinä jatkavat Pentti Rantanen, Seppo Nurmilaakso ja Rauno Tähtinen.

— »Numero 13 on onnettomuuden luku», totesi Bruna Rautalammi katsoessaan esityslistan seuraavaa pykälää. Ja niinhän se sitten oli, sillä esityslistan 13 pykälä oli seuran emännän valinta. Jo monia vuosia on seuran emännän valitseminen tuottanut vaikeuksia, halukkaita emäntiä ei löydy. — Onko sitten niin, että seuran emännän tehtävät ja velvollisuudet ovat raskaat hoitaa? Emäntää ei kuitenkaan nytkään löytynyt, joten asia siirrettiin johtokunnan käsiteltäväksi.

Johtokunta oli asioiden nopeuttamiseksi laatinut oman ehdotuksensa jaostojen kokoonpanoiksi. Yleis-

urheilujaostoon valittiin johtokunnan esityksestä Martti Lankonen, Veikko Nurmilaakso, Markku Lattu ja Seppo Jakobsson.

Lentopallojaostoon valittiin Timo Jarva, Seppo Nurmilaakso ja johtokunnan ehdotuksessa oli Seppo Lehtonen esitetty lentopallojaostoon, mutta tässä ehdotuksessa tapahtui muutos (parempaan?) ja Rauno Tähtinen valittiin tämän jaoston kolmanneksi jäseneksi.

Välittömästi vuosikokouksen jälkeen johtokunta vetäytyi järjestäytymiskokoukseen ja toimihenkilöiden muutoksia ei tapahtunut, mutta mainittakoon muistin virkistämiseksi myös toimihenkilöt: varapuheenjohtaja Timo Jarva, sihteeri Veikko Nurmilaakso, rahastonhoitaja Seppo Jakobsson ja jäsenkirjuri Seppo Nurmilaakso. Seuran kirjeenvaihtoa hoitaa edelleen Veikko Nurmilaakso.

SeLe

KILPAILUKUTSU

Kansalliset hiihtokilpailut maaliskuun 6 päivänä klo 14.30 Virpinielessä. Sarjat: ikämiehet 10 km, yleinen 15 km ja naisten 5 km. Ilmoittautumiset kilpailupaikalla 1 tunti ennen kilpailua.

Hiihtoterveisin

Oulun Ryhti r.y.

PILKKIKILPAILUKUTSU

Kansallinen pilkkimaratonkilpailu järjestetään Helsingin Kuurojen yhdistyksen kesäkodilla Suvipirtillä 10.4. Kilpailuaika 8 tuntia, klo 9—17. Osanottomaksu 20 mk, johon sisältyy kalastuslupa. Ilmoittautumiset kilpailupaikalla. Hyvät palkinnot.

Kalakerho Suvis

PILKKIKILPAILUKUTSU

Pilkkikilpailut järjestetään maaliskuun 21 päivänä klo 9—14 Tampereen Kuurojenyhdistyksen kesäkodilla Sorvassa. Erikseen sarjat miehille ja naisille. **Hyvät palkinnot.**

Kalamiesiltaa vietetään lauantaina 20.3. klo 19 yhdistyksen huoneistossa Laukontori 10 B 2.

**Tampereen Kuurot
Urheilijat r.y.**

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 3 1976

Representant- mötet

Enligt stadgarna skall representantmötet hållas en gång i året. Denna gång i Raumo 20—21 mars. Mötet är en slags mönstring av det som hänt under året. Och då kan man skapa nya linjer för verksamheten för det år som kommer. Endel tycker att mötet mera är rutin, vanliga saker som upprepas, ingenting nytt skapas. Men så borde det inte få vara. Det är säkert på sin plats att medlemsföreningarnas representanter engång i året kan diskutera tillsammans det som hänt och vid behov bedöma styrelsens aktivitet eller nollaktivitet. Och det som är det viktigaste, diskutera aktuella ärenden och därmed ge liksom färdkost för den kommande verksamheten. Ofta tänker man att förbundsstyrelsen, arbetsutskottet, kommittéerna och kansliet nog vet hur sakerna skall skötas. Vi skall hoppas att så är, men å andra sidan de dövas angelägenheter är viktiga för alla döva, problemen är kanske olika i olika trakter och den som sysslar hela tiden med samma saker kanske förlorar sitt initiativ och kanske också sitt intresse. Därför, på grund av detta och också sett ur den demokratiska principen är det motiverat att en gång i året helt formellt få höra röster från fältet, de mäns och kvinnors åsikter som bor i utmarkerna. Dessutom har ju mötet en förenande betydelse, det är viktigt för alla döva.

Föreningarnas representanter och alla andra som kommer till Raumo, hämta med er nya tankar och också kritik som är uppbyggande. Med aktivt arbete kan vi bäst handha de dövas angelägenheter i vårt mångsidiga samhälle. Endast så kan vår röst höras. Döva har sina speciella behov, som andra inte vet något om. Det är vår sak att föra fram dem klart och med tillräcklig pondus.

Välkomna till Raumo!

Jul i St. Lucia

Vår korrespondent på andra sidan jordklotet, Raija, skriver om julen denna gång. »Våra vänner i Finland skrev litet tvekan till oss: Här har vi snö och köld — har ni alls någon Jul där borta...? Det är sant, varmt är här också om julen och is får man se endast i kylskåpet. Men julen är här en stor fest. Detta år firade St.Luciaborna jul i åtta dagar, för fredagen och lördagen efter nyåret var lediga dagar också. Under fridagarna är alla affärer stängda. Men Trettondagen firades inte.

Under novemberkvällarna, som ofta är regniga och mörka, är gatorna tomma och mörka. På söndagarna är det också folktomt. Endast framför biograferna svärmar ungdomar som är intresserade av karate-filmerna gjorda i Hong-Kong. Här och där sitter någon gatförsäljerska och bjuder ut frukt och ibland koksnötter eller smask gjorda av guavefrukt. Någon har också en kolpanna av lera (en äkta St. Lucia-vara) och rostar majskorna.

Den 13 december flödade gatorna av människor, man firade St-Lucia-dagen, deras nationaldag. Man höll parader, idrottstävlingar och en festival i Victoria Park. Lastbilar körde längs gatorna med män som satt och trummade calypso-rytmer. Runt omkring dansar stadsborna i calypsotakt och hela trafiken stoppades.

Affärerna stängs i allmänhet kl 16, men före julen kan man göra julppköpen ända till kl 20. Regnet förstörde en shoppingkväll och elektrisk avbrott en annan, men ändå fick man uppköpen gjorda i den kyliga kvällen. Isynnerhet fredagen före jul var trängseln enorm, man kunde knappt ta sig fram på gatorna. Här kastade småpojkar smällare så det fräste och väste.

På morgnarna körde glatt brokiga bussar in till staden med stora lass av plantainklasar på taken. Plantain ser ut som en banan, men är en helt annan frukt. På kvällarna kör bussarna ut igen och då med pepsicolaflasskar, med tanke på de kommande julfestligheterna.

Den häftiga regnperioden slutade mycket lämpligt till julen och vädret blev vackert och friskt. Till vår förvåning märkte vi att dagarna också blev längre — först kl 18.30 blev det helt mörkt.

På julaftonen kom en äkta julstämning, då ett vackert och väldigt ofta julträd hämtades in. Det var ett lärträd som här helt enkelt kallas för »Christmas tree» eller julträdet. Det hade samma fräscha barrdoft som vår finska julgran, men därtill kom en fin rökelsedoft som märktes isynnerhet när trädet torkade. Finska julrätter kan man ju inte göra här då man inte får de ämnen som behövs. Redan i november hängde i affärsfönstren svarta skinkor. Jag beslöt att uppskjuta avsmakningen till ett senare tillfälle, så jag köpte en burk dansk kokskinka...

St.Luciaborna firar julaftonen hemma, men under helldagarna börjar visiterna och svarsvisiterna. Inbjudningar strömmar in och man måste vara beredd på att ha mat och dryck hemma för gäster som överraskar. Här bjuder man inte på kaffe och bulle. Julen är också en populär tid för bröllop, alldeles som midsommarna är i Finland.

Nyåret firades traditionellt med visiter, och dessa bara fortsatte. Under juldagarna och Annandagjul är det bara amerikanska turister som rör sig på gatorna. De är på Karibiasjö-kryssning. Men nyårsnatten när klockan närmade sig midnatt, då klädde St.Luciaborna sig i sina bästa kläder och firade natten ute i staden. De fyra följande dagarna var gatorna åter överfyllda av människor. Festligheterna började med midnattsmässa och gudstjänster för katolikerna och baptisterna m.fl. Man är mycket religiöst sinnad här.

Efter nyårsdagen var huvudplatsen Columbus-Square. Denna skvär kantades av affärsgränder med »uppsmällda» salustånd sida vid sida. Under fyra dagar och nätter trängdes folk i gränderna

Varför blev Manne clown

Under Trettondaghelgen gästspelade clownen Manne från Stockholms Stadsteater på Helsingfors Stadsteater. Förbundet hade fått besked om händelsen och meddelade Helsingfors Dövas Förening, Hörselskadade barns föräldraförbund m.fl.

Varför? — Därför att vi visste att Manne vid sitt uppträdande använde teckenspråket och att han hade uppträtt i Sveriges TV i program avsedda för hörselskadade barn.

Vi begav oss med Pasi till Helsingfors för att titta på Manne. Nåja, Pasi är ju inte hörselskadad men gillar clowner och han kom gärna med.

Det var på stadsteaterns lilla scen som Manne uppträdde. Salongen

och dofter av kokosolja, röken från lerpannorna och stekta fiskbullar svävade överallt. Man vevade på glassmaskiner, hönslår stektes och överallt ljud calypson oavbrutet. (Calypsons klara och låga rytmer behöver man inte höra, i detta stereons tidevarv, man känner dem.)

Under midnattsmässan fylldes kyrkan vid Columbus Square av människor, men de tycktes inte ha störts av calypson och larmet som hördes genom de öppna dörrarna.

Jag var ute i trängseln vid Columbus Square då jag kände att någon rörde vid mig. Framför mig stod en liten pojke klädd i en prydlig blågrå skjorta. Då jag inte kände igen honom, gjorde han blygt med handen mitt tecken, högra handen förde bokstaven R mot vänstra axeln. Det var ju jag! Pojken kom ju från Kenneths dövskola. Jag var överraskad över att han kände igen mig och mindes mitt tecken. Det hade ju gått en lång tid sedan vid möttes. Barnen började sitt jullov redan 10.12. och tillbringade lovet nere vid stranden. — Detta var händelsen som mest gjorde intryck på mig under julen. Lilla Kenneth som stod vid Columbus Square och gjorde mitt tecken. Det var ju precis som ett lösenord i ett hemligt broderskap...

Raija Nieminen

fylldes snabbt av både stora och små åskådare, men förgäves sökte jag efter någon döv. Kanske de varit här till de tidigare föreställningarna. Manne uppträdde ju två gånger varje dag under båda dagarna.

Salongen var alltså fylld och så kom Manne. En typisk clown med röda kinder, stora vitmålande läppar, hängslen som bar upp stora byxor och på huvudet en hatt med brätten.

Men Manne bar sig helt annorlunda åt än vad som är typiskt — han använde teckenspråket. Och det gjorde det hela begripligt för mig och också för Pasi. Eller allt förstod jag inte, Manne talade ju svenska och det vilseledde ibland. Mannes program stödde sig mest på typiska clownkonster, han snävade, han föll ner sittande, gjorde misstag i de självklaraste saker, var fingerfärdig och gjorde miner m.m., men det som var specifikt för honom var hans sätt att få kontakt med publiken. Han aktiverade den, isynnerhet de små, han bad om råd och förslag när han gjorde sina konster.

Programmet hette »Min bror, min bror». Manne jämrade sig över sin bror som lovat komma för att spela fiol, men hur han hojtade och sökte, fann han honom inte. Han sökte honom inne i sina byxor och frågade vad publiken trodde att han hade där? Din bror, ropade publiken, men det var en banan han plockade fram.

Manne hade med sig ett fiolfodral och när han öppnade det hittade han, vad jag förstod, en fiol som samtidigt såg ut som en arm. Men sedan märkte Manne att kullen på hans hatt hade ett ansikte — det var ju hans bror. Så kom Mannes mamma dit, (det var Manne) så var familjen samlad. Manne bröt arm med trähanden — och förlorade. Trähanden blev fullomligt levande under Mannes behandling.

Mycket annat hände under den timmen. Alla var med, stora och små skrattade så tårarna flödade och stämningen på båda sidorna rampen var spontan.

Manne förklarade inte varför han använde teckenspråket. I den svens-

ka TV-tidningen Röster i Radio har man berättat om Manne och jag har här Reas översättning.

Manne heter Hans af Klintenberg. Som barn skadades han på skridskobanan och fick en latent hjärnskada vilket gjorde att han blev blind vid nitton år. Han blev frisk efter några år och hans familj var så lycklig att den inte begärde av honom några bemödande med tanke på framtiden. Men Manne ville studera, först till präst och sedan läste han juridik, litteraturhistoria och nationalekonomi. Under den tiden gifte han sig. Men när man i familjen fick en dotter, visade hon sig vara döv. Manne blev uppskadad och tog reda på allt han förmådde för att veta hur man lär ett dövt barn. Enligt föreskrifter talade han och talade och bad henne titta på hans läppar. Men snart fann han att talet inte räckte till, man behövde också teckenspråket. Manne började lära sig teckenspråket och samtidigt såg han en annons om en mim-kurs på statens dansskola, vilken var avsedd för döva och deras lärare.

Manne sökte sig dit och så började det. Han fortsatte och lärde sig bli clown för att kunna uppträda för sin egen dotter och andra döva barn.

Nu använde hela familjen, hustru Krin och dotter Juli, teckenspråket. De som motarbetar teckenspråket säger att barn inte ids börja tala om de använder teckenspråket. Men femåriga Juli (år 1974) är ett bevis på att så är inte fallet. Hon talar så bra att reportern från TV-bladet och fotografen inte mindes att hon inte hör och de svarade henne som om hon varit hörande.

Manne är nu teckenspråkslärare vid Hörselkliniken i Stockholm. Han undervisar teckenspråket åt bl.a. döva barns föräldrar och han betonar att ett dövt barn inte får kontakt utan att använda tecken. Det är inte alls så viktigt att behärska händernas rörelser fullständigt, mera viktigt är att föräldrar och barn kan berätta saker för varandra.

Bravo Manne!

Kanske det behövs en visuell af-ton speciellt för döva barn och deras föräldrar och be Manne komma hit och uppträda.

Moriz Narmo

Veikko Lehtonen död

Den 29 december avled Veikko Lehtonen i Helsingfors. Han var under 1930-talet en av våra välkända idrottsmän, som nämns både i Idrottsklubben Heros och i Idrottsförbundets historia.

Veikko Lehtonen föddes 1915 i Helsingfors och var vid sin död 60 år gammal. Han gick i Åbo dövskola och efter avslutad skolgång deltog han genast aktivt i idrotten. År 1935 tog han guld i höjdhopps i Världstävlingarna i London och fick samtidigt världsrekordet i sitt namn. Han var finländsk mästare i flere grenar och toppman i många andra grenar.

Åren 1966—70 var Veikko Lehtonen husfar på Helsingfors dövas förenings sommarhem på Sökö. Han gjorde ett uppoffrande arbete på hemmet. Han var mycket omtyckt i vänkretsen, en trevlig och humoristisk kamrat.

Veikko Lehtonen jordfästes i stillhet den 5 januari i närvaro av sina egna och släktingar.

Idrottsklubben Hero och Helsingfors dövas förening minns Veikko Lehtonen med högaktning.

A.

Clownen Manne kommer på nytt

Clownen Manne (Hans af Klintenberg) blev mottagen med jubel av barnen när han var här i samband med Stockholms stadsteaters gästspel. Han trivdes så bra att vår Stadsteater lyckades övertala honom att komma igen. Måndagen den 29 mars kl. 17 och tisdagen den 30 mars kl. 19 uppträder han igen för barn och vuxna på Stadsteaterns lilla scen.

Detta berättar Hufudstadsbladet.

Det är finländaren Viveca Bandler som leder Stockholms stadsteater. Hon är dotter till stålåldringen Eric von Frenkell. Hon startade i tiden Lilla Teatern, som sedan leddes av Lasse Pöysti och nu av Asko Sarkola. Under hennes ledning har Stadsteatern framgång både konstnärligt och ekonomiskt. Fyra små scenen arbetar samtidigt med stora scenen och oftast för fulla hus.

Dövas förbund rf ordnar kulturdagar i Vasa

Konst- och hobbyarbeten

Konstnärliga arbeten: Även teckningar och målningar samt yrkesmässigt gjorda arbeten. Ingen åldersgräns. 2 arbeten högst.

Hobbyarbeten: Även teckningar och målningar som inte räknas till konstnärliga arbeten. Ingen åldersgräns. 2 arbeten högst.

1) **Foton:** Svartvita och färgbilder, minsta storleken 12—18 cm. Bilderna limmas på kartong, som är större än bilden. Negativen skall sändas med. Varje deltagare kan sända högst 2 arbeten.

2) **Smalfilmerna:** 8 mm/räcker 8—10 min. En film av varje deltagare Ingen åldergräns.

3) **Skrivartävling:** Motiven i Tidskrift för döva. Serierna: juniorer 16—30 år, öppen klass.

4) **Skolelevernas klass:** a) konstnärliga arbeten, b) skrivartävling.

Framställnings grenar

Diktläsning: 1) Öppen klass, 2) A-klass, ålder 16—30 år, 3) B-klass ålder 16—20 år.

I varje klass framförs en valfri och en obligatorisk dikt. Den valfria dikten bör sändas tillsammans med anmälan till tävlingen. Om den obligatoriska dikten: se nedan!

Berättare

a) vanligt berättande, ämnet valfritt men bör meddelas i samband med anmälan. Tid 10 min.

1) Öppen klass, 2) Juniorer 16—30 år.

b) visuellt berättande. Ämnet valfritt, bör meddelas vid anmälan. Tid 10 min.

1) öppen klass, 2) Juniorer 16—30 år.

Pantomim: Motivet valfritt, men bör meddelas vid anmälan. Tid 5

Fru Bandler (som äger en gård i Saari socken, hon är agronom) för engång i tiden till Paris med bypojkar från Saari och uppförde där Sju bröder. Med amatörer och med framgång naturligtvis.

Rea

min. 1) Öppen klass, 2) Juniorer 16—30 år.

Humor: Motivet valfritt, men bör meddelas vid anmälan. 1) Öppen klass, 2) Juniorernas klass.

Lagtävling

Kunskapstävling. Tre-mannalag tävlar mellan föreningarna. Deltagarnas namn bör meddelas på tävlingsplatsen 1 timme före. Ingen åldersgräns.

Körframställning. Valfritt motiv och ett obligatorisk nummer, som finns på finska i oktobernumret. Det valfria numret bör meddelas i samband med anmälan. Också körmedlemmarnas och ledarens namn bör nämnas. Ingen åldersgräns.

Teater. Motivet valfritt, förkortning eller i arrangemang. Tid 38 min. Vid anmälan nämns rollernas och regissörens namn. Ett exemplar av teatermanuskriptet sänds med. Ingen åldersgräns.

Visuell teater. Motivet valfritt, tid 15 min. Vid anmälan meddelas rollernas och ledarens namn samt namnet på motivet.

Folkdans. Valfri dans och en obligatorisk dans »Vackra svägerskan». Finns i »Brages 45 folkdanser» (Rea Stadius skickar beskrivningen) och i »Kisapirtti» sid. 36. Meddela medlemmarnas namn i danslaget och ledaren. Sänd med 1 ex. av valfria dansen.

Anmälan. Skall sändas senast 15.4.1976 till: Dövas Förbund rf, Elisabetsgt. 27 E 10, 00170 Helsingfors 10.

Konstnärliga och hobbyarbetena, teckningarna, fotona och smalfilmerna bör vara framme senast 15.5.1976: Kulttuuripäivien järjestelytoimikunta, Vasa Dövas förening, Hantverkargt. 6, 65200 Vasa 20. Packa väl in alla arbeten, sänd med ett slutet kuvert med ägarens namn och adress innuti. När sändningarna anländer kommer de att märkas med nummer, så inga täcknamn behövs. Vi förbehåller oss ändringar om det behövs.

Obs! Den obligatoriska dikten har tidigare har nämnts är: Höst visa. Av Tove Janson. Finns på dövföreningarna och i aprilnumret.

Vårfest på Ävik

I Hyvinge finns en icke officiell frukrets som kallar sig »Äviks vänner». Nu och då ordnar de utfärder och fester för Ävikborna. Nu nalkas vårfesten, den 14 mars kl 15.00 på Ävik. Programmet blir mycket intressant: Sju bröder, framfört av papporna och mammorna på Ävik, Kettus konstutställning, 5 blinda flickor framför en pjäs med musik. En krönika kommer att berätta om Sju bröder, hur de rörde sig just i dessa trakter, vägen från Nurmijärvi till Tavastehus gick genom Äviks gård. Och den arma länsmannen sam var bröderna till besvär (det var nog ömsesidigt) han bodde här på Ävik. Det är vi helt säkra på Ävik var i tiden Nurmijärvi länsmanboställe. Så nog finns här lokalfärg alltid.

Dessa damer har skänkt en färg-television i förskott just lagom till tävlingarna i Innsbruck. Den skall betalas och mycket annat är i görningen, så pengar behövs. Lotterier med fina vinster är utlovade.

Välkomna också ni döva hit till Hyvinge stads-och bybors traditionella vårfest!

Rea

Nordisk mästerstävling på ski för döve

Oslo 20—22.2. 1976.

5 km damer: 1. Ingrid Storedale Nor 19.41, 2. Tuula Petäys Fin 20.10, 3. A-R. Liimatainen Fin 21.24.

10 km junior: 1. Markku Hänninen Fin 35.37, 2. Torbjörn Thommasen Nor 36.41, 3. Egil Aaserud Nor 38.12.

15 km herrar: 1. Timo Karvonen Fin 45.43, 2. Kauko Hökkä Fin 48.30, 3. Jukka Ala-Marttila Fin 50.19, 4. Sven-Åke Nordberg Sve 50.45.

3x10 km stafett: 1. Finland (Ala-Marttila 35.01, Hökkä 33.58, Karvonen 33.54) 1.42.53, 2. Norge (Åsan 36.27, Brenden 37.08, Karlsen 37.16) 1.50.51, 3. Sverige (Nordberg 36.25, Bohlin 40.15, Strömsten 38.43) 1.55.23.

Jakobstads Dövas kvinnoförening höll årsmöte den 31 januari. Årsberättelsen och kassaredovisningen upplästes. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet utan anmärkning.

Till ordförande valdes Arla Hellöre, vicordf.blev Astrid Bjong, sekreterare Aili Lindberg, kassör Raija Sundell och ledamot Sirkka Sandström. Revisorer blev Aina Hellöre och Vuokko Björkvik.

Medlemsavgiften blev 5 mk och semesterpengar skall utdelas varje år till 2 medlemmar. För medlemmarna har prenumererats tidnin-

30 km herrar: 1. Kauko Hökkä Fin 1.36.28, 2. Timo Karvonen Fin 1.36.35, 3. Jukka Ala-Marttila Fin 1.42.33, 4. Arne Karlsen Nor 1.44.07.

10 km damer: 1. Tuula Petäys Fin 41.36, 2. Sigrid Storedale Nor 42.54, 3. A-R. Liimatainen Fin 42.54.

Dövas förbund ordnar följande kurser och läger

Mars

- 13—14 Folkdanskurs i Malminharju
- 20—21 Förbundets representationsmöte i Raumo
- 26—28 Nordiska pilkningstävlingar i Malminharju
- 30—31 Rehabiliteringskurs, mest för dem som vill bättra på kon-dition, Malminharju

April

- 1— 8 Föreg. kurs fortsätter
- 10—11 Rådplägningsdagar mellan distrikten, Malminharju
- 16—19 Påskfirning Malminharju
- 16—19 Skiddagar i Kittilä, Lappmarken
- 24—25 Skrivarseminarium, Malminharju
- 30 Valborgskarneval, Malminharju

Maj

- 1 Första maj, Malminharju
- 22—23 Kulturdagar, Vasa
- 24—30 Pensionerernas sommarkurser, Malminharju

Juni

- 3— 8 Barnläger för döva familjers hörande barn, Malminharju
- 7—11 Teckenspråkskurs, Mäntsälä
- 12—21 Rehabiliteringskurs för barn under skollåldern, Malminharju
- 25—30 Internationell ungdomsvecka, Malminharju

Juli

- 1— 7 Ungdomsläger 16—27 åringarna, Saimen
- 1— 7 Rehabiliteringskurs för elever i kommunala skolor för hörselskadade, Malminharju
- 10—14 Teckenspråkskurs för hörselskadade barns familjer, Mal-minharju

garna »Husmodern» och »Uusi Anna».

I årsberättelsen framkom bl.a. att medlemmarna reste till Gamla-karleby i maj. På mötet berättade nya medlemmen, nygifta fru Leila Kankkonen (f. Hallinen) om sin bröllopsresa till Israel, vilket vi intresserade hörde på.

Styrelsen beslöt sända fru Astrid Bjong till husmorstävlingen i Helsingfors den 3 maj. Astrid hemförde segern med en vandrings-pokal och diplom.

Den 10 augusti ordnade kvinno-föreningen den sedvanliga sommar-festen i sportstugan »Hällebo». Programmet var: tal, sång, Amerika-reseinttryck av Aili Lindberg, lotteri och lekar samt kaffedrickning. Fina handarbeten hade sytts av damer för lotteriet.

Husmoderstävlingen skall ordnas i Jakobstad den 24 april 1976 och 35-årsfesten samma kväll.

HELSINGFORS DÖVAS FÖRENINGENS KAMERAKLUBB valde vid sitt årsmöte 1.2.76. Tapani Laurila på nytt till ordförande. Eelis Levänen valdes till viceordförande och kassör, Aura Ahlbäck blev sekreterare, Taru Ottela medlems-skrivare, Osmo Entelä styrelsemed-lem och suppleanter blev Reijo Randell och Erik Liljegren. Revisorer blev Roy Widberg och Jukka Hurtamo med Risto Rautanen och Sen-ni Widberg som suppleanter.

Minneslistan

En intressant händelse under skidolympiaden i Innsbruck. Vid truppersnas inmarsch på arenan bars Lichtensteins fana av en kvinna. En ståtlig blondin. Samtidigt berättade speaker att Lichtenstein är det enda land i Europa som inte har kvinnlig rösträtt. Där travade de manliga lichtensteinerna snällt efter henne i alla fall. Hon var Hanne Wenzel, som sedan tog brons i slalom. Det var det.

- 10—17 Nordiskt ungdomsläger på Island
- 17—23 Rehabiliteringskurs för döva familjer (döva föräldrar, hö-rande barn), Malminharju
- 18—24 Norra Finlands läger för pensionärer i Posio församlings lägercentrum, Lapiosalmi
- 24—25 Ungdomarnas sommarkurser, Savitaipale
- 26—31 Rehabiliteringskurs för barn i skollåldern, Malminharju
- 26— Nordiska pensionärsrådplägningsdagar, Hartola

Augusti

- 1 Fortsättning på föreg. rådpl. dagar
- 5—11 Rehabiliteringsdagar för barn under skollåldern, fortsätt-ningskurs, Malminharju
- 23—29 Rehabiliteringskurs för 15—40 åringar i Lappland som be-höver det. I Sotisaari, Kemi.
- 24—29 Pensionärsrädplägningsdagar, Malminharju

September

- 4— 5 Malminharju, sommarens avslutning
- 7—11 Rehabiliteringskurs, för dem som är i behov av special-rehabilitering, Malminharju
- 26 Dövas Dag

Oktober

- 23—24 Riksomfattande ungdomsdagar, Tammerfors

November

- 6— 7 Ungdomarnas kunskapstävling, Uleåborg
- 20—21 Hobbykurs. Malminharju
- 27—28 Ungdomarnas rådplägningsdagar (döva-lomhörda), Malmin-harju

December

- 4— 5 Ungdomarnas vinterdagar, Malminharju
- 24—26 Julfirning, Malminharju
- 31 Nyårsvaka, Malminharju

Övriga händelser på Malminharju

- 21—22. 2 Dövas Idrottsförbunds skytteläger
- 10—12. 3 Kyrkans Diakoniarbetscenrum, seminarium för heltids-anställda dövarbetare
- 22—24.10 Helsingfors dövförenings damklubb, konditionsläger

DEN SOM VILL VETA NÄGOT OM SKUL:s PROGRAM KAN SE DET PÅ FINSKA SIDAN.

6.3. Helsingfors. HDF:s schack-klubb, årsmöte kl 19.00 i för-eningslokalen.

Schacktävlingar kl 13.00 i för-eningslokalen. Serierna 5x5. M—A klasserna och B—C klasserna. Deltagaravgift 10 mk. Anmälan 1 timme före tävlingen.

6.3. Uleåborg. Nationella skidtäv-tävlingar kl 14.30 på Virpi-niemi, Klasserna: serier 10 km, allm, 15 km och damer 5 km. Anmälan: Oulun Ryhti, Koskitie 19, 90500 Uleåborg 50. senast 28.2.

13.3. Helsingfors. Damklubben ord-nar en hippa till vårens ära. På föreningen kl 19.

14.3. Ävik. Vårfest kl 15. Alla väl-komma!

21.3. Helsingfors. Helsingfors dö-vas förening månadsmöte. OBS! Klockan 17.00. Följande månadsmöte 25.4. kl 17.00.

28.3. Helsingfors. Kameraklubben ordnar samkväm i förenings-lokalen. Alla hjärtligt välkom-na!

24.4. Jakobstads Dövas Kvinnoför-ening ordnar husmorstävling kl. 12 i Jakobstad på Svenska gården, Herrholmsgt. 18. Kvinnoföreningen firar 35-års jubileum kl 19.00. Välkom-men till husmorstävlingen, en deltagare från varje dam-klubb. Anmälningarna skall skickas till sekr. Aili Lindberg, Västanlidvägen 23 68620 Ja-kobstad.

OY SURDUS AB:s

ordinarie

BOLAGSSTÄMMA

äger rum i Helsingfors Dövas Förenings lokal vid Elisabets-gatan 27 A 8, den 27.3. 1976 kl 13.00.

Vid stämman behandlas 9 § i bolagsordningen.

Styrelsen

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Redaktör: Rea Stadius

Köpingsvägen 9

00320 Helsingfors 32

Tel. 576 788

NUORTEN PALSTA

KUUROJEN LIITTO r.y. X KULTTUURIPÄIVÄT

Vaasassa 22.—23.5. 1976

Aikaisemmin annettuun kilpailu-ohjelmaan on tehty seuraavat muutokset ja täsmennykset:

Valokuvaus seuraavista aiheista:

- muotokuvat
- tilannekuvat
- värivalokuvat

Kuvien oltava vähintään kokoa 12x18 cm, pohjustettuna kartongille. Kilpailija voi osallistua kuhunkin aiheeseen kahdella kuvalla, negatiivit liitettävä mukaan.

Kaitafilmaus aiheesta:

»Kuuro nyky-yhteiskunnassa»
Filmin kesto-aika 8—10 minuuttia. Ei ikärajoitusta.

Kirjoituskilpailu

Toivotut aiheet eri sarjoissa:

Koululaisten sarja:

»Koulupäiväni» ja »Paras ystäväni».

Nuorten sarja.

Ikäraja 16—30 v.

»Sitä henkilöä en unohda koskaan»
»Harrastukseni».

Avoimien sarja:

»Muistoja kouluajoilta»

»Jos saisin lottovoiton».

Muutkin aiheet hyväksytään.

Kuurojen Liitto r.y.
Nuoris-osasto

KULTTUURIPÄIVÄT LÄHESTYVÄT

Moni jo varmaan on maalannut kilpailutyönsä valmiiksi, näppäillyt kuvia ja istunut valikoimassa parhaita otoksia kilpailuun. Nyt tuli kuitenkin takaisku. Kilpailun tasoa nostaa kammottava on päätetty kuvataviksi aiheiksi muotokuvat, tilannekuvat ja värikuvat.

Aikaisempina vuosina on kulttuuripäivien kilpailuihin lähetetty sekalaista aineistoa, oli maisemaa, postikorttia, kisumirriä ja vaikka mitä. Oli kuvia, jotka eivät kerro katselijalle mitään, persoonattomia, kylmiä. Sellaisia saa ostaa vaikka kuinka paljon turistimyymälöistä, kioskeista ja kirjakaupoista. Valokuvaus voi kuitenkin olla antoisaa. Kuva voi kertoa paljon ja silloin, kun se kertoo, se on taidetta.

Otetaan esimerkiksi muotokuva, vanhuksen uurteiset kasvot, joiden uurteista kuvastuu elämäkokemukset, myhäilevä hymy tai murheen murtama alistuva surumieli-syys, siinä raaka-ainetta. Tai nuoren tytön sileät posket ja elämänriemusta säteilevät silmät. Poika-viikarin sottanen naama ja silmistä välkkyvä ilikurisuus.

Valokuvahan muodostuu valon ja varjon leikistä. Kun harrastelija kuvaa ja harjoittelee, niin huomaa pian hallitsevansa näitä valoja ja varjoja ja näillä hän voi vaikuttaa kuvansa elävyyteen.

Viime kulttuuripäivillä Jyväskylässä sanoi joku tuomari, että miksi kuurot eivät kuvaa keskinäisiä keskustelujaan? Viittomakieliset ilmaiset, myös joskus kasvojen ilmeineen olisi antoisaa aihe tilannekuville. Joku on jo huomannut asian ja olen nähnyt kaksi kappaletta eräässä piirin taide- ja harrastusnäyttelyssä, nämä kuvat olivat todella eläviä ja kertovia.

Toivottavasti näistä otetaan oppia. Ainahan ympärillämme tapahtuu, on vain pidettävä silmäänsä auki ja kamera valmiina, kyllä tuloksia syntyy.

Väri- ja valokuvaus. Vaikeaa? Ei siinä kannata kilpailukuviksi juuri maisemaa valita jollei ole erikoisen loistavat ja sopusointuiset värit. Arvostelussa otetaan aina ensimmäiseksi huomioon värin puhtaus ja sointuvuus toisiinsa. Olisikohan ruskamaisema väriläiskän — yksityiskohdan kanssa sopiva aihe? Tai värikkäästi puettu lapsi valkoisella hangella leikkimässä, laskemassa mäkettä sinisellä kelkalla? Kilpailuun osallistuvien kuvien näppäilyssä kannattaa aina kysyä neuvoa kokeelta värikuvaharrastelijalta. Pelkkä neuvo ei aina riitä, pitää hankkia kokemusta ja harjoitella.

Kaitafilmaus ei ole pelkkää kameran lataamista filmillä, ihmeelliseen kohteeseen suuntaamista ja liipasimen painamista. Meillä on paljon sellaisia filmejä, jotka eivät ole juuri muuta kuin sekalaisten tilanteiden näppäilemistä.

Kuurojen Liiton tapahtumakalenteri

POHJOIS-SUOMEN PIIRI 1976

Piirin tilaisuuudet 1976

16—19.4. »Kalottialueen» kuurojen hiihtopäivät ja Pohjois-Suomen pilkkimestaruuskilpailut Kittilän Sirkankylässä, Levitunturin alueella.

29—30.5. Piirin jäsenyhdistysten toimihenkilöiden ja asiasta kiinnostuneiden koulutuspäivät Rovaniemellä seurakuntatalossa alkaen 29.5. klo 14.00.

18—24.7. Kuurojen eläkeläisten leiri Posion seurakunnan leirikeskus Lapiosalmella.

24—29.8. Sopeuttamisvalmennuskurssit työikäisille kuuroille Kemmin seurakunnan kesäkotit Sotisaareissa.

14—15.8. Pohjois-Suomen piirin kuurojenyhdistysten Tietovisa-76 ja neuvottelukokous Kemmin seurakunnan kesäkotit Sotisaareissa.

Että saisi hyvän filmin tehtyä, on se suunniteltava etukäteen, tehtävä käsikirjoitus ja vasta sitten ryhdyttävä toteuttamaan käsikirjoitusta filmille. Tulos on varmasti silloin hyvä.

Aiheitakin olisi vaikka minkälaisia. Tällöin on arvostelukin vaikeaa kilpailussa. Sen takia onkin päätetty kilpailuaiheeksi kaikille sama: »Kuuro nyky-yhteiskunnassa».

Katsotaanpa sitten mitä eri henkilöt ovat pystyneet tekemään aiheen pohjalta.

Menneinä kulttuuripäivinä on huumoriesitykset melkein aina »saksittu» jostakin pilalehdestä ja sitten esitetty kilpailussa. Hyh, hyh, pitkä litania joka esitetään kertovaan tyyliin, huipentuen loppua kohti. Jospa tänä vuonna joku keksisi jotain persoonallisempaa, ominakeista. Aiheeseen ei tarvitse olla monimutkainen ja pitkä eikä välttämättä edes itse keksittyään, mutta esitys inspiroitua ja mieluummin visuaalisella tavalla esitetty, varmasti tulee pisteitä. Sellaistahan näkee paljon meidän omien humoristien yksityisissä jutuissa, miksi kilpailuun pitää tuoda lehdistä otettuja tökeröitä juttuja?

NIX

Kuurojenyhdistysten tilaisuuudet 1976

Maaliskuu

6—7 Oulu. Nuorten talvipäivät ja pilkkikilpailut järj. OKY:n nuortenkerho.

Huhtikuu

6—8 Oulu. Perheneuvontakurssit Kuurojentalossa Koskitie 19 iltaisin klo 18.30.

10 Oulu. Yleisurheilun palkintotuomarikurssit Kuurojentalossa klo 18.00.

10—11 Oulu. Lähetysjuhla ja kirkkopäivä Puolivälikankaan kirkossa.

30 Oulu. Vappu-show Kuurojen talossa.

SAVON PIIRI 1976

Piirin tilaisuuudet

17—19.1. Mikkeli. Kurssit rahastonhoitajille järj. liiton järjestötoimikunta.

13.3. Kuopio. Piirin yhdistysten välisen tietovisa-76. Invatalossa.

14.3. Kuopio. Piirin kuurojen pilkkimestaruuskilpailut Laivosaaressa. Lajit: lausunta, kerronta, visuaalinen kerronta, puhe, kuoro, valokuvaus, harrastetyöt ja kaitafilmaus.

17—18.7. Savonlinna. Savon piirin kuurojen retkeilypäivät.

23—24.10. Varkaus. Savon piirin kuurojen esitystaidon kilpailut Kuoppakankaan työkeskuksessa. Lajit: lausunta, kerronta, visuaalinen kerronta, puhe, kuoro, valokuvaus, harrastetyöt ja kaitafilmaus.

13.11. Kuopio. Piirin yhdistysten neuvottelukokous.

Yhdistysten tilaisuuudet 1976

Maaliskuu

6. Jyväskylä. Tempausilta järj. Keski-Suomen Kuurot r.y.

24. Jyväskylä. Selostustilaisuus. KL:n edustajakokouksesta.

Huhtikuu

4. Mikkeli. Mikkelin Kuurojenyhdistyksen kuukausikokous Akkavuorenkatu 5 klo 12.00.

3—4. Kuopio. Kuopion kuurojen kirkkopäivät.

22. Kuopio. Kuurojen keskustelu-piiri kokoontuu Inva-talossa klo 18.00.

24—25 Varkaus. Valistuspäivät järj. Varkauden Kuurojenyhdistys r.y.

LOUNAIS-SUOMEN PIIRI 1976

Yhdistysten tilaisuuudet

Maaliskuu

7. Turku. Turun Kuurojen Nuorisokerhon vuosijuhla Kuurojentalossa.

7. Pori. Jumalanpalvelus. Kuurojen talossa.

7. Turku. Jumalanpalvelus Tark-Amp. kappelissa klo 12.00.

13. Pori. L-S:n Kuurojen Moottori-kerhon ST-ajot Porissa.

13—14. Turku. Rippikouluun tulevien nuorten viikonloppuleiri Kaksikerran Heinäokassa.

20—21. Rauma. Kuurojen Liiton edustajakokous.

20—21. Turku. Turku—Tukholma St-ajot, järj. L-SMK.

20—21. Tampere. Illanvietto ja pilkkikilpailut, järj. TKU kalakerho.

21. Tampere. Illanvietto Loukontori 10 B 2, järj. Naistenkerho.

27. Turku. L-S. Kuurojen Moottori-kerhon iltama Kuurojentalossa klo 19.00.

28. Turku. Nuorisokerhon hiihtoretki Ellovuorelle.

Huhtikuu

3. Pori. Lounais-Suomen piirin kuurojen Tietovisa-76.

4. Pori. Kuurojen jumalanpalvelus. Ehtoollinen Kaksikerran kirkossa.

10. Tampere. Shakkikilpailut.

10. Turku. Kansalliset bridgekilpailut Kuurojentalossa.

ITÄ-SUOMEN PIIRI

Piirin tilaisuuudet 1976

6—7.3. Kajaani. Seurakuntatalossa yhdistysten toimihenkilöille koulutus-päivät.

3—4.4. Lieksa. Piirin pilkkimestaruuskilpailut Vuonisjärvellä. Kilpailupaikka Siikajärvi. Kokoontuminen Martti Lampenin tilalla Vuonisjärvellä.

21—22.8. Lieksa. Itä-Suomen piirin Suvipäivät Lieksan seurakunnan kesäkodilla (paikkamuutokseen varauduttava).

20—21.11. Kajaani. Piirin yhdistysten välinen tietovisa-76 seurakuntatalossa.

Yhdistysten tilaisuuudet 1976

Helmikuu

8. Joensuu. Pohjois-Karjalan Kuurot r.y:n vuosikokous seurakuntatalossa klo 12.00.

12. Kajaani. Kainuun Kuurot r.y:n valistuspäivä ja ylimääräinen kokous Malminkatu 5 klo 12.00.

Maaliskuu

28.3. Nurmes. Ylä-Karjalan Kuurojen kirkkopyhä Nurmeksen seurakuntatalossa.

Huhtikuu

3—4. Joensuu. Valistuspäivä Niinivaaran koululla.

10. Kajaani. Tiedotustilaisuus KL:n edustajakokouksesta seurakuntatalossa klo 12.

ETELÄ-SUOMEN PIIRI 1976

Piirin tilaisuuudet:

4.4. Espoo. Järjestökurssi toimihenkilöille ja kiinnostuneille.

7—8.8. Vihti. Piirin suvipäivät Suvipirtillä.

Syyskuu. Tallinna. Piirin yhteinen laivaretki Tallinnaan.

17.10. Riihimäki. Piirin tietovisa-76.

18.12. Hämeenlinna. Piirin yhteinen pikkujoulu Markkulassa Markkulantie 3 klo 19.00.

Yhdistysten tilaisuuudet

Maaliskuu

6—7. Helsinki. HKY:n Shakkikerhon vuosijuhla ja kilpailut.

7. H:linnan ja Riihimäen kirkkopyhä Janakkalan kirkossa klo 10.

13. Helsinki. HKY:n naistenkerhon juhla.

20. Helsinki. Hero r.y:n illanvietto Liisankatu 27 A 8 klo 19.

21. Helsinki. Helsingin Kuurojenyhdistys r.y:n kuukausikokous.

27. Helsinki. Nuortenkerhon maaliskuun-iltana.

28. Helsinki. HKY:n Kamerakerhon filmi-iltana.

28. Hämeenlinna. Jatkovuosis kokous Markkulassa.

Huhtikuu

3. Helsinki. HKY:n Bridgekerhon kilpailu ja juhla.

4. Riihimäki. Kerhokokous, selostustilaisuus Liiton edustajakokouksesta.

10. Helsinki. Helsingin Kuurojenyhdistys r.y:n keuhkokuume.

24. Helsinki. HKY:n nuortenkerhon huhti-iltana.

25. Forssa. Kuurojen kirkkopäivä seurakuntatalossa.

25. Riihimäki. Keskustelutilaisuus.

25. Helsinki. Helsingin Kuurojenyhdistys r.y:n kuukausikokous.

30. Helsinki. Uudenmaan Kuurojen Moottori-kerho r.y:n juhla.

PIIRITOIMINTAA

LOUNAIS-SUOMI

Tietovisa 3.4. Porissa

Porin Kuurojentalossa Tuomarinkatu 16 alkaen klo 18. Yhdistykset voivat osallistua visaan useammalla joukkueella (3 h.). Kilpailtavana kiertopalkinto.

Porin Kuurojenyhdistys r.y.

ITÄ-SUOMI

Pilkkimestaruuskilpailut 3.4. Lieksassa

Lieksan Vuonisjärvellä. Tukikohtana Martti Lampenin talo. Sarjat: miesten ja naisten henkilökohtainen sarja, 3-hengen joukkuekilpailu. Ilmoittautumiset 1/2 t. ennen kilpailua. Majoittuminen Lampenin tilalla tai Lieksassa matkustajakodeissa.

Kilpailuaika klo 10—14.

Ylä-Karjalan Kuurot r.y.

KAAKKOIS-SUOMI

Pilkkimestaruuskilpailut 13—14.3. Valkealassa

Sarjat: miesten ja naisten henkilökohtainen sarja, 3-hengen joukkuekilpailu. Kilpailuaika 10—14. Ilmoittautuminen 1 t. ennen kilpailua tai ennakolta Nikolai Stefanoville, os. Urheilutie, 54120 Pulp.

ETELÄ-SUOMEN PIIRI

Järjestökurssi 4.4. Espoossa

yhdistysten, alaosastojen, urheiluseurojen ym. toimihenkilöille ja järjestöasioista kiinnostuneille. Esillä mm. toimintakertomus ja — suunnitelma, pöytäkirjat, sihteerintehtävät, kirjeenvaihto, arkistointi yms. Kurssipaikasta ilmoitetaan piirin yhdistyksille kirjeitse.

SAVON PIIRI

Savon piirin

TIETOVISA JA PILKKIMESTARUUSKILPAILUT järjestetään Kuopiossa maaliskuun 13—14. päivinä.

Tietovisa 13.3. klo 18 Invatalossa. Pilkkimestaruuskilpailut 14.3. klo 9 Laivonsaarella yhdistyksen kesäkodilla.

Sarjat ja osanottomaksut:

miesten sarja	10 mk
naisten sarja	10 mk
miesten joukkuekilpailu, 3 h/15 mk	
naisten joukkuekilpailu, 3 h/15 mk	

Ilmoittautumiset tietovisaan ja pilkkimestaruuskilpailuun Sirkka Antikaiselle, os. Puijo, Riihelä, 70300 Kuopio 30.

KAMERAPALSTA

Helsingin Kuurojenyhdistyksen Kamerakerhon vuosikokouksessa 1. 2. valittiin puheenjohtajaksi uudelleen Tapani Laurila. Johtokuntaan valittiin Eelis Levänen varapuheenjohtajana ja rahastonhoitajana. Aura Ahlbäck sihteerinä. Taru Ottela jäsenkirjurina ja Osmo Entelä. Varalle Reijo Randell ja Erik Liljengren. Tilintarkastajiksi valittiin Roy Widberg ja Jukka Hurtamo, varalle Risto Rautanen ja Senni Widberg.

Kamerakerho järjestää illanvieron maaliskuun 28 päivänä HKY:n huoneistossa. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita.

SHAKKIA

KILPAILUKUTSU

Shakkikilpailut järjestetään maaliskuun 6 päivänä klo 13 HKY:n huoneistossa. Sarjat: 5x5, M — A lk ja B — C lk. Ilmoittautuminen tunteja ennen kilpailun alkua. Osanottomaksu 10,—.

Tervetuloa. HKY:n Shakkikerho

HKY:n Shakkikerhon vuosijuhla on maaliskuun 6 päivänä HKY:n huoneistossa alkaen klo 19.

KEILAILUA

KB-Whirls'in jäsentenväliset keilakilpailut pidetään Helsingissä Ruusulan keilahallissa huhtikuun 4 pnä klo 14. Miehillä 6 ja naisilla 3 sarjana.

Ilmoittautumiset pyyd. lähettämään viimeistään 28 päivänä maaliskuuta KB:n sihteeri Heikki Niemiselle, os. Nuijatie 3 A 2 01650 Vantaa 65.

Osanottomaksu 30 mk ja naisilta 20 mk, joka suoritetaan kilpailupaikalla.

Kevyt illallinen palkintojenjakoinen Ruusulan Keilahallin yläravintolassa klo 18. Tervetuloa.

Kuulovammaisten Bowlingkerho »Whirls»

Tamperelaiset kuurot tekevät matkan Lappiin ja Norjaan 11—17. 9.76. Muualtakin otetaan halukkaita. Lisätietoja saa sisar Annikki Paavilaiselta, os. Satakunnankatu 12 A 2, 33100 TAMPERE 10, puh. 931-21 799.

YHDISTYSTOIMINTAA

Tampereen Kuurojen Yhdistys r.y. Hiihtoretkeä Sorvaan maaliskuun 7 päivänä. Perillä pilkkikilpailut klo 9—14. Jäsenet ja vieraat — tervetuloa.

Seinäjoen Seudun Kuurot r.y. Naiset järjestävät tempausillan Kaupungintalon alakerrassa maaliskuun 6 päivänä klo 18. Ohjelman järjestäjänä ja juontajana Aila Ventelä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

Esitelmätilaisuus huhtikuun 10 päivänä klo 18 Kaupungintalon alakerrassa. Tervetuloa.

Keski-Suomen Kuurot r.y. Liiton edustajakokousta koskeva selostus-tilaisuus maaliskuun 28 päivänä. Ajasta ja paikasta ilmoitetaan Keski-suomalaisen seurakuntauutisissa.

Hämeenlinnan Kuurot r.y. Jatkovuosikokous maaliskuun 28 päivänä klo 13 Markkulassa. Kokouksessa selostus liiton edustajakokouksesta.

Kotkan Kuurojen Yhdistys r.y. Illanvietto 3.4. klo 18 Kotkan Säästöpankin kerhohuoneistossa.

Pietarsaaren kuurojen naiskerho järjestää kotiemäntäkilpailut 24.4. klo 12 Pietarsaarella, Svenska gårdens, Herrholman. 18. Tervetuloa kilpailuun! Jokaisesta naiskerhosta yksi osanottaja. Ilmoittautumiset os.: siht. Aili Lindberg, Västanlidtie 23, 68620 Pietarsaari.

Pietarsaaren Naiskerho viettää samana iltana 35-vuotisjuhlaansa.

ISLANTI — tulivuorten ja kuumien lähteiden maakutsuu

POHJOISMAIDEN KUUROJEN NUORISOLEIRI

Islannissa 10—17.7. 1976

Osanottomaksu 1.800,— sisältyen siihen lento Helsinki—Reykjavik—Helsinki, leirimaksu ym. kulut. Lähtö Helsingistä 10.7. klo 10.45, paluu 17.7. klo 18.40.

Ilmoittautumiset Kuurojen Liiton toimistoon, Liisankatu 27 E 10, 00170 Helsinki 17, maaliskuun 30 päivään mennessä.

Lappi ja hohtavat hanget kutsuvat

VAUHDIKKAAT HIIHTOPÄIVÄT

huhtikuun 16—19 päivinä Kittilässä Sirkankylässä.

- majoitus Levitunturin laskettelurinteen juurella sijaitsevassa majoituskeskuksessa,
- lomapaketin hinta, johon sisältyy majoitus, ruoka ja saunominen, vain 170,—/henk.
- muista pohjoismaista odotetaan osallistujia, päivistä muodostuu siis kansainvälinen tunturitapahtuma.

Matkat järjestää kukin itse, joko omilla autoilla tai junalla. Alustavat paikkavaraukset tehty junaan 15.4. Helsinki klo 19.00—Rovaniemi klo 7.55, paluu 19.4. Rovaniemi klo 18.10—Helsinki klo 8.05. Osallistujat voivat tulla mukaan matkan varrella.

Ilmoittautumiset 5.4. mennessä liiton toimistoon Liisankatu 27 E 10, 00170 Helsinki 17. Ilmoittautumisen yhteydessä on maksettava ennakkomaksu 100,— liiton postisiirtotilille n:o 6825-9. Osanottajat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä huomioiden, että ennakkomaksu on maksettu.

Kuurojen Liiton nuoriso-osasto

Rakkaamme

Aino Kaarina Viitala

o.s. Koskela

s. 19.3.1928 Kuortaneella

k. 18.1.1976 Seinäjoen keskussairaalassa

Kiittäen ja syvästi kaivaten

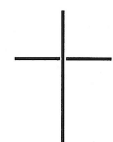
Evertti, Sirkku ja Mauri

Maritta ja Pekka

sisaret ja veli perheineen

Vaikka tiesimme surun saapuvan, silti toivoimme elämän jatkuvan, yksi tieto kuitenkin lohduttaa nyt unesi ei ole tuskaisaa.

Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Sandra Auvinen

o.s. Lahnalampi

synt. 2.12.1901 Asikkalassa

kuoli 15.11.1975 Lahdessa

Syvästi kaivaten muistelevat

Puoliso, veljet ja muut sukulaiset.

Työntäyteinen elämä päätynyt on, hän pääsi rauhaan ja lepoon. Kun maallinen apu auttanut ei, tuli auttaja kaikista parhain.

Kuurojen Liiton edustajakokous

20.—21.3. 1976 Raumalla, Rauman yhteislyseossa

Aittakarinkatu 10

Yleisohjelma

- 20.3. Klo 12.30 valtakirjojen tarkastus
13.00 tiedotustilaisuus
13.30 edustajakokouksen avaus
15.30 edustajien ruokailu
16.15 edustajakokous jatkuu
20.00 teknisvisuaalinen tilaisuus
21.00 jatkoaika ravintolassa
- 21.3. Klo 8.45 kiertoajelu kaupungilla
10.00 jumalanpalvelus Rauman kirkossa
12.00 edustajakokous jatkuu
14.00 edustajien ruokailu
14.30 edustajakokous jatkuu

Majoitusmahdollisuudet:

Hotelli Raumanlinna. Valtakatu 5, puh. 938/11 820; Matkustajakodit: Valtaväylä (hotellia vastaava) Valtakatu 3, puh. 938/12 890, Kaleva. Kalliokatu 2, puh. 938/11 782. Savilanpuisto, Anudilankatu 18, puh. 938/11 590, Toivola, Rautatienkatu 9, puh. 938/11 310.

Edustajakokoukseen saapuvia varten on Raumanlinnasta ja Valtaväylästä varattu yhden- ja kahdenhengen huoneita. Näitä koskevat varaukset on tehtävä 7.3. mennessä suoraan a.o. hotelliin. Samalla on mainittava, että varaus koskee Kuurojen Liiton edustajakokousta varten varattuja huoneita.

KANSAINVÄLISET »POHJOLA»-PILKKIKILPAILUT

Malminharjussa maaliskuun 26—28 päivinä.

Kilpailuun kutsutaan kuurojenjärjestöjen jäseniä (myös kuulevia jäseniä) kotimaasta ja Pohjoismaista.

Sarjat: — miesten ja naisten henkilökohtainen kilpailu
— miesten 3-hengen joukkuekilpailu
— naisten 3-hengen joukkuekilpailu

Kukin järjestö (yhdistys, nuortenkerho, urheiluseura, kalakerho) voi asettaa useita joukkueita.

Kilpailuaika on 27.3. klo 9—13. Osanottomaksut: 20,— henkilökoh-
tainen kilp., 45,— joukkueelta.

Hyvät palkinnot. Pääpalkintona tulee olemaan televisio.

Majoitusvaraukset os: Malminharju, 19240 Koskenmylly.

Majoitusmaksu täysihoidolla 26—28.3. 80,—/henk. 27—28.3. 60,—/
henk.

27.3. klo 20 palkintojenjako ja lauantairieha.

Tervetuloa kaikki kalamiehet.

KL:n nuoriso-osasto

Luokkakokous

Oulun kuurojenkoulun v. 1956
päättäneet A ja B luokkien oppi-
laat kokoontuvat luokkakokouk-
seen Ouluun 5—6.6.76. Kokoontumi-
nen lauantaina 5.6. klo 12 Oulun

kuurojenyhdistyksellä Koskitie 19 a.
Tilaisuudessa ilmoitetaan tarkem-
min päivien ohjelmasta.

Kaisu Isola (o.s. Liikanen)
Marjapensantie
90460 Oulunsalo

OHJELMAA TELEVISIOSSA VIITTOMAKIELELLÄ

9.4.76 Sana viikonvaihteeksi.
Diakoni Marja-Leena Lehto-
nen puhuu.

14.3.76 Viittomakielen opetus-
ta. Jatkuu 14x5 min. joka
sunnuntai pitkän elokuvan
jälkeen.

Tarkemmista lähetysojoista il-
moitetaan lehtien TV-ohjel-
missa.

RAAMATUN OPISKELUKURSSI

Tampereella Ilkon kurssikes-
kuksessa 17.4. klo 12 — 19.
4. klo 15. Maksu koko ajalta
70,—. Omat lakanat otettava
mukaan, Ilkko on 11 km Tam-
pereelta Kangasalalle päin.
Auto n:o 70. Ilmoittautuminen
10.4. mennessä os: Annikki
Paavilainen, Satakunnank. 12
A 2, 33100 Tampere 10.

OY SURDUS AB:n varsinainen YHTIÖKOKOUS

on 27.3. 1976 klo 12.00 Helsin-
gin Kuurojen Yhdistyksen
huoneistossa, Liisankatu 27
A 8.

Esillä yhtiöjärjestyksen 9
§:n määräämät asiat.

Johtokunta

**Kuurojen Lehden touko-
kuun numeroon tarkoitetut
kirjoitukset on lähetettävä
31.3. mennessä osoitt.:
Kuurojen Lehti, Lokero 62,
13101 Hämeenlinna 10.**